

జమీన్దార్లు

“Zamin Ryot” Nellore.
(A National Kisan Weekly)

సంపాదకుడు:
నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు.

సంపుటం 12

శుక్రవారము : నెల్లూరు : 12-9-41

సంచిక 37

యుద్ధపురాణం

చర్చిల్ గారి దృక్పథము - అమెరికాకు పరీక్ష - నాజీల పతన సూచనలు - ఈరానులో శాంతి స్థాపనము - టా వి ప రి ణా మ ము .

చర్చిల్ ధోరణి.

ప్రధానమంత్రి యీ 9 లేదని పార్లమెంటులో ప్రసంగించుచు, యుద్ధఫలితములను పర్యాలోచన గావించెను. గడచిన యేటితో పోల్చుకుంటే సేదు ఇంగ్లండు పునర్జన్మ యొత్తినట్లేనని నిట్టూర్చుటవలెను. ఆసామి స్థితులనుండి ఇంగ్లండు కను తవ్వకొననిపోయినను, తనకాళ్ళ మీదతాను నిలువగల స్థితియేర్పడినది. ఆట్లాంటిక్ సముద్ర సం గ్రామములో శతృవులు రెండుపార్లు నాకలనునట్లు పడితే తమనప్తము ఒకపాలని సంఠించినాడు. నిరంతరము ఐరోపాలో బ్రిటిషువిమానములు గా వింపు విశ్వవిహారమును, నాజీకర్మాగారాల విధ్వంసమును, రెడ్ క్రాస్ మొదలగు మహానగరాల మీద ఆగ్నికాల్వలను గత లండన్ దాడులను మఱిపించుచున్నవని హెచ్చరించెను. జర్మన్ యంత్రములకు ప్రతియంత్రములను బ్రిటిషుకాస్త్రములు కనిపెట్టి, శతృభేదనము నరకట్టుచుండినందులకు కృతజ్ఞతను చెల్లుచిచ్చి.

అట్లాంటిక్ ప్రకటన

అష్టనూత్ర ప్రకటననుగుణించి విపులవరచుచు ఆ సేక సంశయములను నివారించిరి. ఈ స్యయంనిర్మయ నూత్రములు తెలుపునలుపు అను వివేకతేజో గోకములో నెల్లరకు ఆస్వయించు వని ఉపప్రధాని గావించిన వ్యాఖ్యానము పార బాటనియును, ఐరోపాలో నాజీ పవనూత్రము లకు పతనమైన తెల్లరాజ్యాల స్వాతంత్ర్యము కో జుప తాను పోరాడుతున్నామనియును, స్పష్ట పరిచిరి. ఇండియాపట్ల తమ సంకల్పమును 1940 లోనే విస్పష్టముగా వి పు ల పరిచితిమనియును తెలియజేసిరి.

అమెరికా వై భరి

ఫసిఫిక్కు మహాసముద్రములో అమెరికా జపాన్ లనుధ్య సామరస్యము కలుగుచున్నట్లు రష్యాకో రకు లాడినా స్టానులో అమెరికా సముదానకలు దిగుటవల్ల స్పష్టపడినది. అమెరికా బ్రిటనులతో జపాన్ రహస్య సమాధానమును ఏర్పరచుకొనెనో, రష్యా జర్మనుల సంతులనమును లెన్ గ్రాడ్ కడకు తెలుపరకు ఇదిమిద్దముగ నిశ్చయించుకొనక, క్రాము కొరకు తేలియున్నదో తెలియదు.

జర్మనీనూత్రము అమెరికా ధోరణిని సహించుటలేదు. అమెరికానుండి విస్ లెండునకు పోవు మండిన గ్రీయాన్ నావను జర్మనులు టూచుడో లు ప్రయోగించిరిని అమెరికావారి ఆక్రోశము యుద్రసముద్రములో “వీల్ వేస్ థర్” అను నాక యొక డి బాంబులవల్ల నాశనమైనది. దాని కారకు లెవరో తెలియదు.

“నెస్సా” అను వాటిక అమెరికను నావ విస్ లెండుకు ఆహారపదార్థములు గొనిపోవుచుండెననియును, అదియును కనుపడ లేదనియు; అమెరికా జర్మనులనే సంశయించుచు, అమెరికా విస్ లెండులనుధ్య ఏనాక నడచినను తీవ్ర చర్యల పాలగునని అమెరికా ఉత్తర్యుల ప్రకటిం చినట్లు తెలియుచున్నది.

అమెరికా - జర్మనీలనుధ్య యుద్ధముపాసగుట కుగా మత్సరై న నీదుండగములు గావించిరో, జర్మనీయే అమెరికా నిజతత్వపరీక్ష కొరకు యీ పనికి బూ నెనో యదారము తేలలేదు.

యాక్ నెల్లూరు గావించునందు ప్రకటన యీ రహస్యమును బయల్పరుగులదు.

నాజీలకు శృంగభంగము

నాజీ యుద్ధవిధానము ఆనుభవము గలవారికి వారి స్థిరసంకల్పమును, గమ్యస్థానమును ప్రధాన ములుగాని, త్యాగబలమును, ధన, ఉపకరణ మ సుధ్య వర్తములను వారు గమనించినట్లు గోచరిం పడు. పశ్చిమ ఐరోపాను కబళించునపుడు రష్యా తో చెలిమియును, రష్యాయుద్ధమునందు ప్రాస్న మైత్రియును, తెలియచేయుచున్నవి. ఈవిక్రక డీక్షిమండి శతృవృష్టిని మరల్చుటయే మిత్రమం దలి సంకల్పము. బ్రిటన్ మీద రాడియో సుంకిం చిన నాజీలను మరల్చుటకే బాల్కన్ రంగము కలిగినది. దాని ఉపకాఖననే రష్యన్ రంగము ఏర్పడినది. ఈరాన్ - సిరియా సంఘర్షణల ఆంధ రార్థమును ఇదియే. జర్మనులు ఏ క్రకవృష్టిని చరిం చుటలేదు.

రష్యన్ రంగము

రష్యను రంగములో జర్మనీరష్యనుల భయం కర పోరాటము, జపనప్తము, యంత్రనాశనము, రక్షప్రవాహములు కని విని యెరుగనివి. రష్యను

ప్రతిభటువము శతృవుల వాశ్యర్యపరిచుచున్నది.

రష్యను సైనిక పూర్వములను భేదించి, సామ్రాజ్య లెస్సమును నిర్మూలించిన నాజీల కరుణతిరిగి రష్యను సైన్యములు పోరాడుచు, చేయి జారి పోయిన గ్రామములను తిరుగ స్వాధీనపరచుకొ నుచుండిరి. యల్పానగరమును వశపరచు కొనిరి. సామ్రాజ్య గూడా తిరుగా రష్యనుల వశమై నట్లు వార్తలు వచ్చుచున్నవి.

లెన్ గ్రాడ్ రంగము భయంకరముగ నున్నది. ఫిన్ ల్యాండు సైన్యము లుత్తరమునుండి ప్లజాకల గ్రును వశపరచుకొనినందున లెన్ గ్రాడ్ ముట్టడి పూర్తి యైనదనియును, రష్యనులు స్వాధీనపర చుక పోయినచో వార్సా, రాటర్ దాములవలె విధ్వంసము చేయవలసివచ్చుననియును తెలిపిరి. రష్యనులు ఆంగీకరించనట్లును, ఆగ్నికాల్వలు, బహుదూరమునకు కన్నదునున్నట్లును విశేషములు తెలుపు చుండిరి.

బుడెస్టా రంగము

హిట్లరు కీవురంగమునందు మకామువేసుకొని యుండిరి. బల్గేరియా ప్రధాననగరమును పోఫియా నుండి నల్లసముద్రములోని వార్సాను నాకాకేం ద్రము మార్చబడినది. జర్మన్ సర్వసేవని మార్గల్ బ్రాకె గారు బల్గేరియా రాజును బోస్ గారితో సంప్రదించిరినియును, తెలియుచున్నది. ఇబ్రిత యు, లిబియామీద మిత్రమండలివారు గావించు మండు దాడిని మరలించుటకొరకు జర్మనులు వేసిన ప్రతి పుష్పాగమనియును, టర్కీని ఇంత లో దెబ్బ కొట్టరనియు నిపులుల ఊహ. జర్మ నులు శిథికాలము వచ్చుకొనుట లెన్ గ్రాడ్ ను ముగించుకొని, బ్రిటన్ మీద పడుటయో, కుర్కీ సిరియా, ఇరాన్ పాలనీ నులనుండి ఈశ్చివూ దుగా లి ది యా ను చేరు ట యో కావలసి యుండును.

ఇరాన్

ఇరాన్ ప్రకరణము పూర్తి వనది. మిత్రమం దలివారి షరతులన్నియును ఇరాన్ రాజ ఆంగీక రించినాడు. జర్మన్, ఇటాలియన్, హంగేరి యన్, రుమేనియన్ శింధ్రములను లేపడీయుచు, జర్మను ప్రజలను బ్రిటిషు, రష్యన్ సైన్యములకు అప్పి తెప్పవలసివట్లు ఆంగీకరించబడెను. ఇరాన్ సైన్యము లను నిరాముఖులను చేయలేదు. వారికి నిర్ణీత ప్రదేశములు చూపబడెను.

కుర్లుకు

సింహావగాళనం చేస్తే, బ్రిటన్ కు బలం పొ చ్చుతున్నట్లున్నా. జర్మనీకి సిరసం హెచ్చు యున్నట్లున్నా. తేలుకుంది దినదినమా ఐరోపా సర్వదిశలందును బాంబులవర్షములను రాయల్ విమానదళములు కురిపించుటచూస్తే బ్రిటిషువిమాన దళాభివృద్ధిపృష్టం గాక నబడుతూవుంది. జర్మనువర్ష మువారివక మెరై నులు, వర్ష క ఫుటో డలు, దినమా మునుగువార్తలు వివబడుచునే ఉన్నవి.

నెల్లూరుజిల్లా
రైతు మహాసభ.
14-9-41 కురిచేడులో.
ఆధ్యక్షులు :
కౌన్సిలర్లు: బ్రహ్మ
దుగ్గిరాల బలరామ
కృష్ణయ్యగారు
సభాప్రారంభోత్సవం :
శ్రీ భారతీదేవి రంగాగారు
(అఖిలభారత కిషాన్ సభాధ్యక్షురాలు)
పతాకోత్సవం :
శ్రీ చుండి జగన్నాథంగారు
జరుపుదురు.

గూడూరు న్యూస్ రీల్
నేను మర్రి మీదప్పునాసికే వచ్చా. ఇక తిరు గా, కాసియండి!

పోలీసుమిత్రుల ప్రీత్యర్థం కావాలని కాంగం పెట్టబడిన గుడ్డెటి కేసు తోసివేయబడ్డ పందర్బ పురస్కరంగా పెట్టబడిన 5 లేవ మీటింగుకు మా సుభద్రమ్మ ఆధ్యక్షురాలు, రంగాచార్య, శాంబ శివార్యులు ఉపవ్యాసకులు గా సభాచరించి.

పక్కా కాంగ్రెసువారు, బజారు కాంగ్రెసు వారు, భాయిభాయిగా చేతులుగలిపి గాంధీ జయంతి 7 రోజులు కలియుగ కైతంకంగా చేయ దోతున్నారు.

పకవత్త దేవతే మంచేతులో వుంటే ఇక మనంచేయలేని కార్యం ఏముంది? “తివరి ఇనుకను తెలంబుతీయవచ్చు - దేశరక్షిని మనవక్కా ద్రవ్వు వచ్చు” నన్నాడు మనుస్మృతికాస్త్రకారుడు.

రైల్వే టిక్కెట్లంగ్ కార్డు రిటర్న్ టిక్కెట్లంగ్ కే సింగిల్ టిక్కెట్లంగ్ ఏమయ్యాకంటే ఉత్త ఆబద్ధాలాడుతావే పా మ్మని ఒక కాంగ్రెసుగోత్రీయం ఆవహనపరిచా డు! ఇక ఎంతమంది ఆనామిసులు ఈ పరధ్యా నీయనిచేతులో నలుగురున్నారో దేవా!
— చారీయ సి. వి. డి.

ఉత్త రష్యనువద్ద స్విట్జర్ జర్మన్ ద్వీపము లను బ్రిటను వశపరచుకొన్నదనీ, ఏడియాటిక్ నుంచి ఆపాయము వచ్చునో అని ఇటలీ, క్రోషి యాలు బాగ్రై వడుచున్నవనీ, వింటూంపే ఇది నిజం గా మిత్రమండలి వారికి దినదివార్షి కృద్ధి అయ్యే మూవనగాకుంటే ఏది!

దేవత

సమీక్ష

వాహినీ పిక్చర్లవారి కృతీయ చిత్రం "దేవత" మద్రాసులో 11 వారాలుగా ఆయా ఖంగా వరుస్తున్నది ఆంధ్రదేశమంతటా నూదా ఈ పెట్టంబు 11 లేదే విడుదల.

తెనుగు ప్రాచ్యులలో వాహినీవారి స్థానం అన్నివిధాలా గణ్యంగా ఉంది. వందేమాతరం, సుమంగరి కంటేనూదా దేవత ప్రత్యేకాధిక్యాన్ని పొందింది.

ఈచిత్రంలో పాటలగ్రాఫిక్ ప్రధానస్థానమివ్వాలి. సంభాషణలు లుప్తవరచి పాటలగ్రాఫిక్ చేతనే కథను నడిపించారు. ఇది భావకవనంవలె ప్రేక్షకునికి ఊహల పందిచ్చి ఆనందాన్ని చేకూర్చింది. కథ ఎక్కడా కుంటులేకుండా సాఫీగా నడిచింది. తక్కిన సాంకేతిక భాగాలన్నీ చిత్రంలో ఇమిడి పోయినవి.

సంగీతాన్ని సూర్య ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసి యుంది. ఇప్పటివరకు వచ్చిన తెనుగు చిత్రాల్లో ఏ వకటిరెండో తప్ప తక్కినవన్నీ హిందీ, తెం గారీ, పాటల అనుకరణతో మునిగిపోయినవి. అగీతాలలో చాలాభాగం ఆక్షరము, మరకొద్ది మంః వ్యవస్థలను తప్ప తక్కినవారెవ్వరికి వచ్చేవికావు. మనవారితో వివాళనమే కాక ఈదేశానికి సంగీతమేలేదా అనేవరకునూదా వచ్చింది మన ఆతుకరణ. కెళ్ళవేసానీలో ఆ రెండు త్యాగరాయకీర్తనలు తేచ్చి వ విలువ అమూల్యము. దీనిలో వాహినీవారు మన కర్నాటక సంగీతానికిచ్చిన స్థానం ప్రస్తావనము.

ఆక్షర తమతను భాగాలను చక్కగా నిర్వర్తింపారు. వాగయ్యకు ఇదివరకే ప్రత్యేక స్థానముంది. కాన పీరినిగూర్చి విశేషించి చెప్పవలసిలేదు.

లింగమూర్తి ఇదివరకకంటే మించాడు. వారాయణరావు భాగవతలెనే గుంభనంగా ఉన్నాడు. రెండుచింతల, నిప్రవారాయణలో కన్నూరి పరిసంహారావును ఆనుగమించే మేధావులతో భక్తిపారవశ్యాన్ని కుప్పించాడు. మంచి పాట. కాంచనమాలకు తర్వాత ద్వితీయస్థానం కుమారికి ఇప్పించడానికి వాహినీవారు పడిన శ్రమ ప్రత్యక్షమే. ఆమెరూప తనకున్న సంపదను దాచిపెట్టుకోకుండా ప్రేక్షకులముందు జెట్టింది. మార్గ్యకుమారి ముఖాన్ని కమరా తీర్చిదిద్దింది. "వెండికంచాలలో వేడిబువ్వందోయ్" అన్న గీతం బహువక్తగా పాడింది. పార్వతీబాయి ముఖం బాగుంకక బాయివా ఆమెపాడిన 'ఎన్నో వోములు వోదినగానీ' అన్న కీర్తన పొంచి ఆనందాన్నిచ్చింది. రాజుత్వం ఫిగర్ దీన్ పర వాలేను. సందర్భోచితంగా ఈమె పాడినగీతాలు భావగర్భితంగా, మనోహరంగా, కృపితగా, హాయిగా వున్నవి. మంగమ్మకు విధవత్వము, శేష మాంబకు ముత్ర యదత్వము ఇందులో హుచ్చులు.

ఇందులో చివరిన్నీ లోపాలు... వాగయ్యకు నమస్సులొచ్చి. మార్గ్యకుమారిచేత పుస్తకం రెండు మూడుమాట్లు చదివించడం ఆనందమేమో? ఈమెచేత రెండు త్యాగరాయకీర్తనలు పాడించి వుంటే బాగుండేది. మంగమ్మ కుటుంబంలో లక్ష్మిని గంగణ్ణికూడా రైలు లో మద్రాసుకు తీసుకుపోయి, తిరుగా వార్ని ఇంటికివచ్చేటప్పుడు నడిపించి పంచదం ఆనందార్థంగా ఉంది చివలలో వేణుకు వివాహం పొనక్కపోయిన తర్వాత మంగమ్మ కుటుంబమంతా పూజకి వచ్చే తాయి. ఓక్షి కళా నగో మద్రాసువండు తిరుగు వదిలిపరివరకర్వాక ఆటిష్టకు గంగడు ఎత్తుకొని దారినపోతుంటే మిద్దెబాద సీకమాచి గుర్తుంట్ల వారిని ఇంట్లోకి తోడుకొస్తుంది. ఇది మద్రాసు లో జరిగినది. కానీ మంగమ్మ, వేణుగోపాలు, సీక మద్రాసునుండి పూజకివెళ్లిన తర్వాత తిరుగా మద్రాసు వచ్చినట్లు కథలో ఎక్కడాకనిపిం

చదు. ఈలాంటి స్వల్పలోపాలు కొన్నిఉన్నా గమనించదగినవికావు. ప్రేక్షకుని ఆనందాని కివే ఆధురావు.

ఇందులో కవి, పాటలగాఫరు, ఆన్వేష్య సహ కారంలో చాకచక్యంలో ముందుకు నడిచారు. కొన్నిచోట్ల కవియొక్క భావాలను పాటలగాఫరు రసోద్ధీపనంగా చిత్రించాడు. కొన్నిచోట్ల పాటలగాఫరును వెనక్కునెట్టి కవి ముందుకు నడిచాడు. కావున్నే కథ, సంభాషణలు, పాటలగ్రాఫి, మమే కమై ప్రేక్షకులకు ఆనందాన్నిచ్చినవి.

ఈలాంటి ఉత్తమచిత్రాలను ప్రసాదించిన వాహినీ పిక్చర్లవారికి మా ఆభినందనాలు.

వాహినీవారి "దేవత" లో

స్తుడియో వార్తలు.

చంద్రహాస
ఆక్టోబరు 10 తేదీని వాణీవారి 'చంద్రహాస' రిలీజవుతుంటు.

అపవదు
ఇది నూదా ఆక్టోబరులోనే విడుదల లంటు వ్నారు.

పత్నీ
చారిత్రాత్మక కృతీయచిత్రం "పత్నీ" అని ఇది వరకే మీకు విన్నాకుగదా! ఈచిత్రానికి ఆంకు రావ్విని రామబ్రహ్మంగారు ఆక్టోబరులోనే ప్రారంభిస్తారట.

హరిమాయ
వై. వి. రావుగారు "హరిమాయ" తీయ సంగీ త్రించారనీ, ఆందుకు ఆవసరమైన సరంజాన్ని సమకూరుస్తున్నారనీ వార్త. దీనికి ఆక్షరకర్తలు మన శర్మగారేనట. బహుశా "వంకటగిరి"ని ప్రధాన తారగా బుక్కు చేస్తారని రూఢిగాని పుకార్.

సెప్టెంబరు 1920
కుప్పు సుఖ బాబ్బ మొదలగు
దీర్ఘవ్యాధులకు పుధమ
చికిత్సలయము
కాధారము
డె డి ఆంధ్ర కో
గోపాలపురము మార్కె గోదావరిజిల్లా
వైద్యులయ్య వాళ్ళ గౌరవనీయము చిట్టవారి
233, గోవందప్ప వాయక కిం. మద్రాసు

డాక్టర్ సి. ఎ. కె. చార్య

పల్కు స్పెషలిష్టు
బృందా వనం,
నెల్లూరు.

ఆంధ్రదేశమునందు నాడిన పరీక్షించి, సాధ్య సాధ్యముల నిర్ణయించుటయందు ఆగ్రగణ్యులు, దీర్ఘ వ్యాధి చికిత్సయందు నిపుణులు.
కన్పల్ లీమెంట్ ఫీజు రు. 1-0-0
ట్రప్టల్ ఇంటికి వచ్చుటకు 2-0-0
గురువారం సాయంత్రంనుంచి, ఆదివారం సాయంత్రం వరకు నెల్లూరులో నుండురు.

స్కూలు పుస్తకాలు

వైమాన్యకము - ఎల్.మెంటరి స్కూలుకము - అన్నిస్కూలుకము ప్రతిపుస్తకం ఇక్కడ వొర కుతుంది. ధరలు తక్కువ. ఆయ్యవ్వాకు కమాంక లిబరరీగా యివ్వబడును.
జయప్రభాల్ కంపెనీ,
బుక్ సెల్లరు,
(పాక్షులు లక్ష్మయ్య ఆంగడిచక్క)
బజారు - నెల్లూరు.

నమ్మక మైన నగల దుకాణం

నమ్మకము, త్వరగా యిచ్చుట, కొత్తరకాలు.
ఏటికి ప్రసిద్ధికెక్కిన ఆంగడి ఏది?
★
గుండాల వెంకట సుబ్బారెడ్డి & సన్స్
చిన్నబజారు :: నెల్లూరు.

వికసారి "వల్ కమ్" రిడి (త్రాగించిన దాని మనాసన, శ్రేష్టత మీకు తెలియగలను)

పక్షివాతమునకు-

ఎంతకాలంనుంచి ఉన్నా సరే:
ఎంత తీవ్రంగా ఉండినా సరే:
కాళ్ళచేతులు క్షీణించిపోయినా సరే:
ఈమందు వాడే ఆయాఖంగా పని చేయును. పక్షివాత రోగులు వెంటనే యీ-మందును ఉపయోగించి ఈకృత వ్యాధిను శీ విముక్తులుగండి.
ఇంక మందు 5-0-0
డాక్టరు బొమ్మా కేశవులు,
(కక్షివాత స్పెషలిష్టు) సంతకేట - నెల్లూరు

ఆంధ్రా సిమెంటు కంపెనీవారి దుర్గాబ్రాండ్ సిమెంటు వారు... కృష్ణాకావలపివ జగయ్య, సీకత మొదలగు విషయములూ కొత్త అన్ని సిమెంటు ప్లాంట్లలో ప్రతిశ్రమలలో వెనకటరం ఆంధ్రుల కృషిని మరే ప్రాంత ప్రాంతములలో పోషించుట ప్రోత్సహించుట కావున ఈసిమెంటు కంపెనీ నెల్లూరు పాక్షులు: రావ్ కయ్యి (సిమెంటు ప్లాంట్ నెల్లూరు)

మద్రాసు రాజధానిలోని రైతాంగము

వ్యవసాయ పరిస్థితులు - భూములు, పంటలు - నీటిపారుదల-భూమిశిస్తువిధానము మున్నగునవి

బెంగాల్ ల్యాండు రివిన్యూ కమిషన్ రిపోర్టునుండి

వ్యవసాయ పరిస్థితులు

వంగరాష్ట్ర గ్రామములకున్న మద్రాసు రాజధాని గ్రామములు సగటున హిసారకముగ నున్నవి. గ్రామములలోని పొలములు సాధారణముగా నొక్క ప్రదేశములోనుండును. పొలములకు సమీపముననే గ్రామముల వాసగృహములుండును. అభివృద్ధికివచ్చిన భూములు సాధారణముగా పట్టణముల సమీపమున నున్నవి. ఆచటికి రాకపోకల వసతులుండును. ఆచట గృహములు చిన్నవిగ నుండినను, చక్కగాకట్టి పెంపులతో కప్పబడి యుండును. పల్లెలలో ఇండ్లు వలయాకారముగ నుండి, గోడలుమట్టితోకట్టి, తాటాకులతో కప్పబడియుండును. దూరమునుండి చూచినచో నివి, బంగాళములోని పరిశుభ్రమలకై కన్పడును. బంగాళములోవలె ఇండ్లకును పొలములకును మధ్య పండ్లు, ఫలములచెట్లెచటను కానబడవు. ఇచట ఇండ్లవిశేషములకు పన్ను లేదు.

భూములు - పంటలు

మద్రాసు రాజధానిలోని భూమి రెండురకములు. నల్లరేగడ ఒకటి ఇది దక్షిణమండలములందుండును. యర్రవేల రాజధాని అంతటను కలదు. రివిన్యూ వసూలుకొరకు భూమిని రెండురకములుగా విభజింతురు. మాగాణి, మెట్ట రైతువారి ప్రదేశములలోని భూమిలో 1/4 భాగమే మాగాణిభూమి. అందు ముఖ్యముగా పంపైరు పండును. మాగాణి, మెట్టలలో పంటలు ఒకరకముగ నుండవు. మాగాణిలో యకరమునకు సరాసరి 2 మణుగులును, మెట్టలో 14 మణుగులు పండును. బంగాళములో పరిపాలము 88% విలే మద్రాసులో 80% మాత్రమే మెట్టభూములలో పండిపంటలు చెరుకు, ప్రత్తి, వేరుశనగ, రాగి, సజ్జ, జొన్న, నీలిలో చెలకరిచెలును. ఇదిస్వల్పముగా పైరు పెట్టెదరు. ప్రత్తి 7%, వేరుశనగ 10.8% భూమి వ్యవసాయమును. రాగి, జొన్నము, సజ్జధర పరిలో మాడపభాగముండునని తేలుచున్నది. సాధారణమైన పంటకుకూడ ఎరువువేయకలేవురు. బంగాళపు రైతుకన్న మద్రాసురైతు యెక్కువ ఎరువు వేయుచుండును. రాష్ట్ర పాఠశాలకన్నెను కృష్ణా గోదావరికెల్లాల భూమి ఎక్కువసారవంతమైనది. ఏడాదికి 2, 3 పంటలుపండును. ఆచట ధరలు ఇతర ప్రదేశములకన్న ఎక్కువగనుండును.

1929 లో రాజధాని పంటలవిలువ 164.54 కోట్లని అంచనావేయబడినది. సరాసరి యకరాపంట ధర రు 49.8.0 అయినది. 1929 లో ధరలు చాలా గా వుండినవి. లెక్కలువేయగా అన్ని పంటలు సరాసరి యకరాకు రు 34.8.0 లకు తేలివని వ్యవసాయము చేయబడిన భూమి 31.7 మిలియన్ల యకరములు.

నీటి పారుదల

పరిపంటకు నీటిపారుదల అవసరము. దానికిగా రైతువారిభూములలో గవర్న మెంటు వారిచే నిర్మింపబడు చెరువులుండును. పర్యవేంటు జమీనులలో జమీందారులు నిర్మింతురు. గవర్న మెంటువారు నిర్మించు చెరువులే ఎక్కువభాగా వుం

డునని అందరూ అంగీకరింప విషయమే. రైతు వారిభూములలో నీటితీరువ రివిన్యూతో కలిపి వసూలు చేయుదును. గవర్న మెంటు వద్దనుండి నేరుగా పట్టణులందరే రైతులు స్వయముగా నీరు పారించుచుండురు. ఏటా నీటిపారుదలవిలువ 84 లక్షలు ఖర్చుచున్నది.

భూమిశిస్తు విధానము

రైతువారిభూములు 92,886 చదరపుమైళ్ల కైకాల్యముండును. కాళ్ళోరముగా నిర్ణయింపబడిన ప్రదేశము 43,102 చదరపుమైళ్లు. భూమిమీద గవర్న మెంటుకు ఆదాయము 7.18 కోట్లు. 1802 లో కాళ్ళోర వెలకొంటు జరిగినప్పుడు ఆదాయములో సగము వసూలుచేస్తూ, పనూలైనదానిలో 2/3 గవర్న మెంటుకును 1/3 జమీందారువకును నిర్ణయించబడినది. ఆ కాలములోని పన్నులు ధాన్యరూపముననుండెను. 1835 వరకు భూమిలో పండిన పంటలో 1/3 మొదలు 3/5 వరకు మాగాణిరేటున్ను, 2/5 మెట్టరేటున్ను విధించెడి వారు. ఈరేటు అధికమని తలచి, భూములన్నీ సర్వే చేయించి, భూమినితరబడిగా నిర్ణయించి రేటు ఏర్పరచిరి. ఎక్కువ తరము మొత్తములో నూటికి 30 వంతు 1864 లో పండిన పంటమీద కిస్తు నిర్ణయించినారనియును, నికరాదాయము లోసగముగ నుండవలయుననిరి. ఈవద్దనే నీటి కిని ఆములులోనున్నది.

గవర్న మెంటుకిస్తు భూమిమీదనే గానీ, పట్టణుదారునిమీదగాదు. ఆవగా ఒకవేళ పట్టణుదారుడు మరొకనికి కవులుకు ఇచ్చివుంటే అతని వద్దనుండి వసూలుచేసుకుంటారు. కొన్ని జిల్లాలలో పట్టణుదారులు రైతులకానేకాదు; ఆచట కాపురముండరు. ఒక వెంగల్పట్టణులలోని ఒక తాలూకాలో నూటికి 12 రైతాంగము ఇతరులకు వేద్యమునకు ఇచ్చినవారే.

పన్నులు ఎలాగా విధించారు?

భూమిమీద పన్నుగానీ, ఆచట పండి పంటనుబట్టికాదు. వెలకొంటు ఆఫీసర్లు భూమి తరమును నిర్ణయింతురు. ఔనుములేని 30 ఏండ్ల పరుసపంటను వుచ్చుకొని సరాసరిగా పన్ను నిధింతురు. వెలకొంటుఆఫీసర్లు తరమును నిర్ణయించునపుడు యాక్రింది పాఠములను గమనించవలసి యుండును. ధాన్యపుబాడుగ, ఎర్రకుని లాభము, కాలవిపరీతములకు, చేకాపటి, లాభములరాని ప్రదేశములు, విత్తనములు ధరలు, దుక్కిపనువులు, వ్యవసాయపు పనిగుట్టు, ఎరువు, కాయకష్టము.

30 సంవత్సరములకోసాని వెలకొంటు జరుగుచుండును. పట్టణుదారు తన పాలములో చెరువువేసుకున్న, రావిరవువులన్న దానికి పన్ను లేదు. ఇతరవిధములైన అభివృద్ధిజరిగితే దానిలో గవర్న మెంటు భాగముకోరుతుంది. రెండవసారి పండించినట్లయితే మొదటికారుకీస్తులో సగము చెల్లించవలసియుండును.

రైతుల హక్కులు

రైతువారిభూములలో పట్టణుదారునకు ఆను ధ హక్కున్ను ఇతరులకు మాన్యుకొనుహక్కున్ను కలదు. పర్యవేంటు వెలకొంటు భూములలో 1808 లో ఎట్టెట్టు ల్యాండుచట్టవచ్చేవరకు వారి కేలాటి హక్కులును లేవు. ఇప్పుడు వారికిని ఆను ధవహక్కులు, అమ్మకొనుహక్కులును కలవు.

ఈమధ్య ధరలుపడిపోయిన తరుణములో, బంగాళములోను, మదగానులోను ట్రాన్స్మిర్లు ఎక్కువగా జరిగినవి 1938.37 లో తిరిగిన పట్టణులు సంఖ్య 3,728,475; బాయింటు పట్టణులసంఖ్య 2,446,104.

1931 జనాభాప్రకారం మన రాజధాని జన సంఖ్య 48.7 మిలియనులు 1901 ప్రకారం వ్యవసాయపు జనం 89% 1921 ప్రకారం 71%. 1931 ప్రకారం వ్యవసాయముమీద ఆధారపడువారు 48% 1921 ప్రకారం 70% వ్యవసాయముమీద కీవించువారైతే, 32.7 మిలియన్లుగా న్నారు. వ్యవసాయము ఆయ్యేభూమి 31.7 మిలియన్ల యకరములు విలే ఒక్కొక్కనికి 1 యకరముకూడా రారు.

7 మిలియన్ల వయసువచ్చిన రైతులుగలరట ఒక్కొక్క కుటుంబానికి ఒకడువంతున వేముకు న్నా, ఒకకుటుంబానికి 4 1/2 యకరము వస్తుంది. సింగిల్ పట్టణుల లెక్కప్రకారం ఒక్కొక్కపట్టణు 4 1/2 యకరాకొరుంది. కానిపల్ల ఒక్కొక్క వ్యవసాయక కుటుంబ ఆర్థికస్థితి బయటపడుతుంది.

ఒక్కొక్క కుటుంబానికి కనీసము 5 యకరా లైన అవసరమని దానిలో 2, 3 విని మాగాణి కొందారి అంటారు. ఒక్కొక్కకుటుంబానికి 2, 3 యకరాలు మాగాణిచాలునని చెక్కవేళాయగానీ య 2, మెట్టకూడా అవసరము. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో మద్రాసు రాజధానిలోని ఒక్కొక్క రైతు కుండుకునే భూమి కేవలం చాలదని తోస్తుంది. వంగ రాష్ట్రములోని సమస్యకూడా ఇదే. జనసంఖ్య పెరిగేకొద్దీ భూములు పంపకం పెరిగిపోతుంది. పట్టణులలో 74% లేక 38% రైత్యవారిభూములు య: 2.4 లు గలవు. 1310 ఫసలి మొదలు 1325 ఫసలిలోపల రూపాయి అంతకుకొక్కువ పన్నుగల పట్టణుసంఖ్య 884, 588 నుండి 1,299,353 వరకు పెరిగినది. 1325 ఫసలినుండి 1335 వరకు 1,299,353 నుండి 2,395,854 వరకు పెరిగినవి. మద్రాసు రాజధానిలో వ్యవసాయ కూలీలసంఖ్య ఎక్కువ. గడచిన జనాభా ప్రకారము మద్రాసు రాజధానిలో వ్యవసాయకూలీలు 44% న్నూ, బంగాళములో 29% న్నూ.

వ్యవసాయాభివృద్ధి

వ్యవసాయకాళు బడ్డలు సాధారణం గా సం॥ 22 లక్షలుంటుంది! మొత్తంమీద 4 సర్కిళ్లుగా విభజించారు. ప్రతిదానికి ఒకడిప్రొఫెసర్ కైకెక్కువుండును ఇతనికొండ 3 లేక 4 అసిస్టెంట్లు కైర క్షయంతురు. ఇతని యాజమాన్యమున 2 జిల్లాలం డును. తాలూకాకోక్కటికి ఒక్కొక్క డెమో స్ట్రీటుండును. పరి, పత్తి, నూనెలు, ఇతర విత్తనముల పరిశీలనమునకుగా, 4 రు పంటల నిపుణులను గవర్న మెంటువారు నియమించియున్నారు. డిమోస్ట్రేషన్లకై సిల్పింది మంచి విత్తనములను రైతులకు పంచిపెట్టుచుండురు. ఒక్కొక్కడిమోకై స్ట్రీటుక్రింది 100 గ్రామములకుపైన ఉండుట చేత ఇంత సేవారాళమైన పని చక్కగా జరుగుట లేదు. మంచివిత్తనములు ఉచితముగ పంచిపెట్టబడుటలేదని బకారు ధరలతోకూడా బాడుగలు కలిపి అమ్ముటచేత, అంతగా లాభం కలుగుట లేదు. దీనికితోడు కొన్ని ప్రదేశాలలో తేనెటీగల పెంపకము జరుగుచున్నది. బాతులు, కోళ్లు పెంపకములో కూడా కొర్ర పరిశీకులు ప్రదేశ వెట్టుపడుచున్నది.

అర్క

సర్వజ్యోత నివారిణి

వార, పిత, కళ, విమన, తిరి, సన్నిపాత.

ఆంగంకాది సమస్త జ్యోతిషములను నివర్తింతును.

వల 8 శో. యజ్ఞి య. 2 4 0
3 శో. యజ్ఞి య. 1 4 0
1 శో. యజ్ఞి య. 0 8 0

కేవలముద్రీరం లిమిటెడ్

రాయపేట :: మనరాసు.

తెలుగు జిల్లాలకు, నైలాముకు ఏకొంటు
కేవలం జనరల్ స్టాంపు - రెవనూడ.

కొకర్ల కామాక్షయ్యగారి పక్షివాత నివారిణి డిపో.

మా "భువనేశ్వరి గుణికలు" (రిలవ్వు) పక్షివాతం, దుద్రివాతం, చచ్చు, తిమ్మిర్రు, త్వరలో గ్యాగంటిగ కుదురును. కా. కామాక్షయ్యగారి ఫోటో ప్రేమిచూచుకొని జైవ ధము మాత్రమే వాడుకు. యంతకుమించినది ప్రపంచములో లేదు.

8 కోశాలకు జైవధముల కెట్టో య. 8-0-0

కొకర్ల వెంకటప్పయ్య, నేటికే డాక్టర్, పక్షివాత స్వైమలిస్టు.

183 కొకర్లవారిపేటి, నెల్లూరు.

నమ్మకమయిన నగలవర్తకులు గుండాల పేరారెడ్డి

చిన్న బజారు - నెల్లూరు.

విారు కావలసిన నగలు నిధిముగా తయారు చేయబడి యున్నవి. తనివి అర్జుయిస్తే వెంటనే చేపి యివ్వబడును.

డాక్టర్ శ్రీపాదకృష్ణమూర్తి శాస్త్రి బెజవాడ (లేక) రాజమండ్రి

వారి యాక్రింది మందులు యాక్రింది వ్యాధులకు ఆమోఘముగ పనిచేయును.

ఆరోగ్యసుధ
సమస్త పెగ సవాయివ్యాధులకు 80 మా. 4.0.0

శ్రీ సుధ
శ్రీల సమస్త గర్భాశయవ్యాధులకు ,, 3.0.0
ఆసందసుధ
బలహీనరి, పమస్తవ్యాధులకు 8 శో. 2.8.0

ప్రదరామ్యులేము
శ్రీల శ్వేతరక్తప్రదరములకు 80 మా. 4.0.0

ప్రమేహ సుధ
సమస్త శుక్రవస్తములకు 80 మా. 4.0.0

రత్నసుధ
చర్మవ్యాధులకు, రక్తవ్యాధులకు 80 మా. 4.0.0

దివ్యసుధ
గర్భిణీశ్రీల సమస్తవ్యాధులకు 80 మా. 4.0.0

సర్వసుధ
ముష్టిమైథునము, ఎరములబలహీనరికకు ,, 10.0.0
ఇంకను కొన్నియును సమస్తాయుక్యేదోషధములును, ఆయుర్వేదముగకరములను వైద్యగ్రంథములును దొరకగలవు. కేటాగు ఉచితం.

మా చందాదారులకు

మాకును నీకు తాలూకాకు జమీనరైతులకు చందాల వసూళ్ల నిమిత్తం మా యేజంటలు పురిణి ఆదేశ్యులైనా పంపుతున్నాము. కావున తమచందాలు వారివంకగా ఇచ్చించవలసిందిగా ప్రార్థన. చందాదారులు చేర్చించుటకు గాని చందాలు వసూలుచేయుటకు గాని వారికి ఆధికారము యిచ్చియున్నాము.

మే జేబు,
జమీనరైతు.

జమీనరైతు

12-9-1941

నిజము తేలిపోయింది!

చర్చిల్ ప్రధాని పార్లమెంటులో ప్రసంగిస్తూ, లోకవ్యవహార సింహావలోక సముతోటి ఇండియా, బర్మా వగైరా సామ్రాజ్య దేశాలభవిష్యత్తును గూడా సూచించినాడు. చర్చిల్ ప్రధాని తన లోకమునకు చక్కగా తెలుసును. కడు పురో ఒకటి, జైటు ఒకటి ఉంచుకొను తెగకు చెందినవాడుగా డిప్లొమా.

ప్రొ॥ లాస్సీ గూడా ఈలా అన్నాడు:—

“ప్రధాని ఇండియాపట్ల ఆంధ్రత్వమును వదులు కొనలేడు. చాథామంత్రిత్వర్యత యింతటి సామగ్రియగుల యుద్ధమంత్రిని ఇంకొండు వోమకొనలేడు, వాళ్లన మే. తానొక గొప్ప ప్రధానియని చర్చిల్ ఇంకను నిరూపించుకొనలేడు. శాంతి వాతావరణమునందు చర్చిల్ తర్జియ నిరుపయోగము. తానుపట్టిన కేసట్లు అంటాడు. ఎదుటి వారికంటే వివేకంబు. తన తప్పుల క్షణము అంగీకరించును గాని, ఎదుటివారి పుహలను స్వీకరింప సహించడు”

భారత వర్తమునకును, బ్రిటనునకును కాలానుగుణముగ నేర్పడే సరిబంధ ప్రతిబంధకములు సులభముగ తెగి పోవుననిగావని స్పష్టపరిచాడు. ఇంతటి బోక, యిచటి స్వల్ప సంఖ్యాకులు యెడను, నిన్ను బాతులయెడను, పెట్టు బడిదార్ల విషయముననులముకు ప్రత్యేక శాధ్యతలు గలవట. ఏనాడీ అన్నీ తేలిపోవునో, అనాడు భారతవర్తము ను మోక్షము కలుగునట. యీ సమస్య మనకుగానీ, వారికిగానీ కొత్త దీగాదు, పరిష్కారమూ కాదు. అట్లాంటిక్ ప్రకటనము ఐరోపాలో నాజీ పాదములక్రిందబడి నలిగిపోవుచుండు స్వతంత్ర బాతుల నుద్ధరించుకొరకు గావింపబడ్డదని తెలిసినాడు. ఈ ప్రకటనలో తనతోడి దమ్మత్ పెట్టిన రూక వెల్లు విషయమునకు తర్వాత వర్తము. ఈయండ్ల ఉపాధ్యాయులుగా ఏర్పడిన అవినీతి, సిరియా,

ఈరాక్, ఈరాక్ దేశములకు స్వతంత్ర ప్రదానమును గావించియుండిరి. ఏరు ఐరోపాలో నాజీల కాలక్రింద పడి నలుగువారుగానే ఇతరఖండాలవారే. వీరికి ఈ అట్లాంటిక్ ప్రకటన వర్తించు నెడల, ఇండియాకు మాత్రమేల వర్తించదు? లేక వారికిగూడ వర్తించదని నచో ఇక శాశ్వతయుద్ధపరిష్కారము నకు మార్గమేదీ?

ఐరోపాలోకి వత్తము. తూర్పు వోలెండును స్వాధీనపెట్టుకొనినరష్యా మన కిప్పుడు అస్తవర్తమున చేరినది. ఒకవంక రష్యాను తృప్తిపరచుచో, వోలెండు, కొస్టావేకియాలకు పునర్జీవితమెట్లా వోయగలదు? అట్లా వోయనిచో ఈ సూత్రార్థ మేమిగావలెను?

గత సంగ్రామమును సమీపించిన లాయడు జార్జి మహామంత్రి సమర్థుడు, చాలా కృషినియందు పారంగతుడు. విల్సను పండితుడు మొదలు, ఇండియా, బర్మా, సిలోను సకల జనులకును ఉత్సాహమును కల్పింపజాలినాడు. ఇండియాలు మహోన్నత శిఖరముల మీద నధిష్ఠింప సంకల్పించినట్లు ప్రవర్తించినాడు. ప్రజలనుండి సకల సహాయమును సంతోష పూర్వకముగ బడయగలిగినాడు. వాగ్దానభంగము లందుమా! అవి అపదమొస్తులన్నాడు. విల్సను పండితుడు నిరాశాపూరితుడై అనువులు బాసినాడు. ఇండియాకు ఇనుపకడియాలు తొడగబడినవి. అదీ పూర్వకధ

లాయడుబార్జి మాదిరి యుద్ధాసంతర సంస్కరణముల నొసగుటకు చర్చిల్ అంగీకరింపడు. దానికి అందరకూ సంతోషమైననూ, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు ప్రాస్పెక్టుల ఫలితముగ ననననర కట్టమ లెక్కపడు కెవరియ్య కొందురు? గాంధీజీగారునూ, కాంగ్రెసునూ, యుద్ధాసంతరము వ్యయం నిర్ణయ సూత్రమును అమలు పరుప మనిరిగజా! ఎందుకియ్యకొనరాదు?

రూక వెల్లు అధ్యక్షుడు విల్సను గుణపాతాసంతరము అదే పారపాలు గావించుట చిత్రమైన విషయము. నియంతలను సిరూలింతులును, ప్రజా ప్రభుత్వములను నెలకొల్పుట యును, వాంఛితములే. అమెరికా సంగ్రామమునకు దిగుట ప్రపంచ శ్రేయముకొరకే అయినపుడు ఇండియా సంగతి ఏమి? సమయము వచ్చినపుడుగదా, యీ సూత్రములను అమలు జరుపవలయును. అమెరికా హృదయముగూడా అవకా

భావ తరంగాలు.

చర్చిల్ ప్రధాని ప్రకటనను గురించి తానెట్టి అభిప్రాయముగానీ వెల్లడించనూడు మహాత్ముడు. తన కార్యక్రమణికయే దానికి ప్రత్యుత్తర మొనగలదని. కర్మవీరులకును, వాగాడంబులకును లేదా ఈలాంటివృద్ధి పరిస్థితులకుండుండిన సత్యమూర్తి గారెంతే కానుంటుంది.

మందు తన సహపాత్రయైన రూక వెల్లుతో సంబంధించుకుండా చర్చిల్ ప్రధాని అట్లాంటిక్ మాత్రాలకు వ్యాఖ్యచేసి ఉంటాడా అని కొందరు సంశయం. తనకు బడి చెయ్యవంటి ఉపప్రధాని ఆటిలీ చేసిన వ్యాఖ్యను మే నేడు పూర్వ పక్షంకాగా, రూక వెల్లుమాత్రం మరొక ఆర్థం తీస్తే ఏమి ముందుకొని పోతుంది. కాలవాహినిలో ఈదులాడు రాజనీతి కేత్రల ఛోరణిలో నిలిచియుండు కట్టుబాట్లను వట్టుబడి ఉంటుంది తలచుట పారపాలు. ఆంధ్రకే, “రాజులను కొల్పోవాలి నూరొహంకము ధిక్కో ఈశ్వరుని కొల్పిన ఇహమునకూ” పుమునకూ లాభ కారణం యుండేదని విలపించాడు ధాను స పూర్వమంత్రి.

జిన్నా గారి ధీమన ఫలితంగా తనకు ఆఖండ విజయం కలిగిఉండవచ్చు. లీగ్ గతి ఏమయిందో గమనించండి. సర్ సయిద్ లా మెంబరు గమక లీగ్ తీర్మానాన్ని వ్యాఖ్యానం చేస్తూ, ఆ తీర్మానం తనకు ఆన్వయించదని స్పష్టపరుచాడు. బృహస్పతులవారి వాక్కులకు తరుగు వ్యాఖ్యానం ఆవాలోచనం ఆవుతుంది. తాను హైదరాబాదు తరపున సభ్యుడనాననన్నాడు చటూరి సవాలులవారు. భారత ప్రతిపక్ష తాను ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నా సన్నుతి లీగ్ మహా సవాల్. డిఫెన్సు సభ్యత్వానికి, లీగ్ కార్యకర్ల సభ్యత్వానికి ఒకే

శ్రమ దొరికినపుడు, సామ్రాజ్యతత్వమును ప్రదర్శించవలచినట్లు కన్నడు చుండలేదా? ప్రజల ఇష్టమైన ప్రభుత్వములనే నిర్వహించుట సంకల్పమైనచో, ఇంగ్లండుకు సంబంధించిన అట్లాంటిక్ దీప్తివములను అమెరికా పల ఆధీన పరచుకొనెను? ఆయాదీవుల అభిప్రాయముల సనుపరించి ఈపరిష్కారము చేయబడినదా? ఏనాడో స్వతంత్ర ప్రదానముగావించుతుమన ఫిలిప్పయను దీవులను నేడు మిలిటరీ మయము చేయుటయందలి అర్థమేమి?

బ్రిటను హృదయము స్పష్టముగ తేలి పోయినది. చర్చిల్ పలికినాడనిన బలియ మైన మెటారిటీని చేతనుంచుకొని గుండెనిబ్బరములో చెప్పిన మాటలుగాని, దేవుడు, ధర్మము, న్యాయము, వీటిని ముందిదుకొని చెప్పినమాటలు కావు. ఇవన్నీ గమనించిన తిరుగా 1919 నాటి పారపాలునకే దారితీయుచున్నదిగాని, శాశ్వత శాంతికి మార్గము వెదకుట లేదని శ్రద్ధవడుచున్నది.

చేతిలో తిలోదకాలు ఇచ్చుకున్నాడు ఫజల్ హక్కు. తన దౌర్బల్యాన్ని వెలిబుచ్చుకొనడం గాకుండా పెద్దలందరూ రిచ్చేద్దీ, మనస్సులను కల్పించాడు సర్ సికందర్. అలూచాలా లేని ఆపనిందలను పెదవి కడబుకుండా తిరపావహించింది. అమాయకుడై పాదుల్లా సిక్కడే. అప్పటిగ్లములై లీగ్ సతాకము నెగురవేసిన వారంతా ఆపాంపవమైతే, తమరమి ఏలుకునేది జిన్నా పాపాలో?

ధర్మసంస్థాపకార్థం తలయెత్తే మహోద్యమాలే తామునకల్లు ముందట తలకొందునా? కుంటే, స్వార్థమే పరమాపధియైన పుట్టుకొడుగు గెంతకాలము నిలువగలవు. నలుగురికి వాలును పెద్దఉద్యోగాలతో, జస్టిమ పండుకుంది. కాంగ్రెస్ మంత్రిగా నిష్క్రమణలో హిందీ ప్రతికూలోద్యమం ఆగిపోయింది. చేదోమా వాదోమాలే కద్రవిడవద మడుగంటింది. అన్యవాగకరణలో తీర్పుమైచోయిన దక్షిణాత్య దేశమును తిరుగ కళ్ళుటకు ఎవరికరము? చంచూకములా దిగ గ్రోలి అనందించే త్యాగ రాజకులలను తమిళము నుండి పికలింతుటకు ఎవరికరము? కంబళాకవి రామాయణం ఆరవమైందిగానీ, మార్కెక గీర్వాణమేకదా, త్యాగరాజ తెలుగులో గానముచేసిననూ, త్రాగినది కాకేరి నిర్మిలోదకములేకదా, వానిని క్షేదపరచుటెట్లు?

“అన్యధాశరణం వాస్తి,”
జపాను దేశంలో ప్రింటింగ్, పాద్దులనీ, కళా పూర్వీయనులనీ, క్రైస్తవులనీ ఆసేక మతాల వారు కలరు. అందరకు తమతమ మతములమీద గాఢాభిమానముంది. గాని యూనివర్సిటీలో నూ, గవర్నమెంటుయిలాకా పాఠశాలలోనూ ఏలాటి మత విద్యగానీ, పోలిపోవరాదని గవర్నమెంటువారి కఠినమైన ఉత్తరువు. కావుననే జపాను బాతీయతకు ఏలాంటి ప్రతిబంధకాలు లేవు.

మన దేశంలోనో? అసలుకు రాజ్యాంగ సాధానే మతసోపానాల మీద ప్రారంభించారు. క్రైస్తవ మతానికి రాజసోపాన ఉన్నకాలతో వచ్చింది. మద్రసాలు, మఖ్తలునూ ఏర్పడి మసల్మానులను మతావేకపరులను చేసింది. కేయి జడ గలు గల హిందుమతానికి కలలోకా కనబడడం లేనందున ఆగమ్యగోచరమై, శిథిలమై పోతూవుంది. తంక రాచార్యులవంటి మహామతోద్ధరకులైనాకాలాల్, జపాన్ విధానంవంటి మతరాహిత్యాలైనా వుండాలి. “అన్యధాశరణం వాస్తి”

వచ్చే రురైతుల అపచారం

తూము వగలగొట్టి నారునాలుట
క్రింది గ్రామాలవారి వారుపోషణకు వదిలిన నీరును వశ్యేటివారు తూముతాళం పసులగొట్టి తమభూములకు పారించుకొని వారువేముకున్నార క్రిందవారు అవలే వారు బ్రతికించుకోలేక రాధ పుకుంటే వశ్యేటివారి క్షయం చూచారా? కల్లకరువారు తనచర్య తీసుకోకుంటే క్రిందవారికి న్యాయమెట్లా కలుగుతుందంటే?

జమీనరైతు
నల్లూను మన్నివల్ పాటిటిప్పులో విధివ్య పుర్యతలగా అడ్డుతగులుకూవుండు విజ్ఞోరయా చాలిరీతమువత్రిని మన్నిపాటిటివారు మృదాను గవర్నమెంటుకు సమర్పించుకున్నారు.

రైతువార్తలు

కుముద్వరీ ప్రాకృత్యనిర్మాణమును 1942-43 బడ్జెటులో ఏర్పాటు చేయవలసినదని కోరుచూ, ప్రభుత్వము వెట్టుబడిమీద మాటికి మాడు వంతున నిర్దేశిస్తున్నట్లు ఇంజనీరింగ్ శాఖను చెల్లించుమనియు హిందూపురం తాలూకా వరిగి మొదలగు గ్రామములరైతులు ప్రభుత్వమునకు మహజులు పంపుకొనిరి.

కృష్ణాజిల్లా నందిగామ, జగ్గయ్యపేట తాలూకాలలో పాటకజనులకు పనులుకల్పించుటకు గాను జిల్లాకలెక్టరు గారు 80 వేల రూపాయల ఖర్చు కాగల 6 కోడు పనులను మంజూరుచేసిరి.

గన్నవరం తాలూకా రైతుసహకార ముస్తాబాదులో కష్టంబడు ఆఖరున జరువునట్లు తీర్మానించిరి.

కర్నూలు కలెక్టరు ప్రతికావితేకులతో మాట్లాడుట జిల్లాలో ఔమనిర్ధారణకేయ పరిస్థితు లింకా ఏర్పడలేదనియు, అంటే కరువు కోడ్డులో వుండే దోపిళ్లు వగైరాలు జరిగితేనేగాని కాటకం వచ్చిందని నిర్ధారణ కాదన్నమాట.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా ఆచంట పిర్కా రైతు సభలో ఎక్కలడ్రెయిన్ వల్ల చాలా ఘాములకు మంపుతగిలి నష్టమునున్నదిగాన కాల్వ వేడ ట్టుగా క్రెవింగుచును తీర్మానించిరి.

కృష్ణాజిల్లా కొణకంపిలో రైతు సంఘసభ్యులు సమావేశమై కామనాను రామకోటేశ్వరరావు గార్ని ఆధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనిరి.

తెంగాలు ప్రభుత్వం వ్యవసాయ ఆదాయం మీద పన్ను విధించుటకు ఒకటిల్లు ప్రవేశపెట్ట పోతున్నారు.

వ్యవసాయ ఆదాయంమీద ఇదివరకు ఏ రాష్ట్రంలోనూ పన్ను లేదు. జమిందార్ల వరుమానం కూడా వ్యవసాయదార్లక్రిందకే వస్తుందనే మిషన్ లతో లక్షలాదివచ్చే జమిందార్లుకూడా పన్ను తప్పించు కొంటున్నారు. ఈజిల్లువ్వారా తెంగాలు జమిందార్లంతా పన్ను ఇచ్చుకోవాలన్న మాట.

వీరారురాష్ట్ర రైతుసభా కార్యదర్శి త్రింబక్ గంగాధరజోషి గార్ని ఆంధ్రకు మందటికీపవ్యాస సందర్శనలో 5 తేది ఆరెస్టుచేశారట.

కోవ్వూరు తా|| గోపాలపురంలో 30 తేది స్థాపించిన రైతుసంఘానికి పులకంటి శీతారామయ్య గార్ని ఆధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనిరి.

గన్నవరం తాలూకా రైతుసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ గుంటక పుల్లారెడ్డిగారిని డిఫెన్సు ఆఫ్ఫీకేంద ఆరెస్టుచేసియుండిరి. సీరివి 3 తేదివ తామిన్ పై విడుదలచేసిరి.

కామ్రేడ్ యస్. గురుస్వామి గారు గత 28, 29 రులలో గుడివాడ, బాపట్ల పురములందు కార్యకోద్యమమును గురించి బహిరంగసభలు గావించిరి

శ్రీవారికోటలో జేం చేసియుండు శ్రీ మూల స్థానేశ్వరాలయమును పొరులెల్లరును కలిపి ప్రస రుదరించు చున్నారు. పంభాభీశేకములు 24 తేది

మంది జరుగును. ఈసందర్భమున వందలుగా తన కోటిని బయలుపరచునుట. దానికి వెక్కండు విముఖులుగ నున్నారని తెలియుచున్నది.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి చేరిరెడ్డి బాలిరెడ్డిగారు 11.7.41 మొ|| 16.7.41 వరకు బాధకు, మందిసా, రెంటుకోట, లెక్కలి, చిట్టివలస గ్రామములలో సంచారము చేసిరి. రహ్యకు సహాయము చేయవలసినయ్యి, కర్ణా జమిందారిని శిస్తువనూళ్ల జాలుములను గూర్చి యు, మందిసా ఎట్టేటు గురంతముల గురించయ్యి ఉపన్యసించిరి.

వెదవట్లపూడి ప్రాకృత్య రైతుయోజనాదళం వారు 4.8.41 తేదినుండి దుర్గిరాల, కొలకలూరు కాళాపేట, గుడివాడల యందు మహాసభలను జరిపి రైతుప్రబోధము గావించిరి.

కంధం తాలూకా తురిమెళ్ల గ్రామములో 1.9.41 దిన కీసామవారం జరుపబడినది. ఆల్లూరు మల్పారావు గారు, పుల్లలచెయ్యి డి. రంగారెడ్డి గారు ఇందులో పాల్గొనిరి.

కంధం తాలూకా గిద్దలూర్లో 4 దిన కల్నూలు జిల్లా రైతుసంఘ కార్యదర్శి యస్. నరసింహ రావుగారి ఆధ్వర్యమున రైతు రక్షణవారము జరుపబడినది.

తే 5.8.41 దిన తురిమెళ్లలో రహ్యాదినం జరుపబడినది.

తే 4.9.41 దిన విశాఖపట్నం రై||సం|| కార్య వర్గ సమావేశము జరిగినది. ఔమనివారణకు తగు ఏర్పాట్లు చేయుటకు తీర్మానింపబడినది.

వారింజపండ్లు కడప, కృష్ణా, గుంటూరు, తెం బాపూరు, ఉత్తరాంధ్రా, మధుర, మలబారు జిల్లాలలో పండును. కడపలో య 3881 ను, కృష్ణాలో య 2878 లును, గుంటూరులో 215 యకరములును, ఈ పంటకు వినియోగించుచు న్నారు. ఆంధ్రమండలములో 16971 యకరము లును, ఇతరరాష్ట్రములలో 7012 యకరములలో నీపంట వేయబడుచున్నది. మొత్తము 15 కోట్ల పండ్లు సాలుకు పండుచున్నవి.

సంగం ఇరిగేషన్ డిపార్టు

సంగం అనకట్ట ఇరిగేషన్ ఆధ్వయిజరిలోర్లు వారు 23.8.41 దిన కొడవలూరులో సమావేశమై యిక్రీడి తీర్మానములు గావించిరి. సంవత్సరా లుగ వీరి సాగుతీసే తీర్మానా స్థిరములను పక్కా మా గాణి ఘాములుగా రివిన్యూడిపార్టు మెంటు వారు మార్చవలసినట్లును, వాటికి నీటి కొరకు ప్రత్యేక ఆర్డీలుపెట్టుకొనుట అనవసరమనియు, ఫోలింగ్ వట్టర్లు వచ్చినతర్వాత క్రొత్త పరిస్థి తులు ఏర్పడుటచేత, కొత్త ఘాములకు వరిసేను కొనుటకు పర్మిట్ ఇవ్వవచ్చుననియును, కలిగిరి రిజర్వాయరుక్రింద బ్లాక్ సిస్టము, టంగంసిస్టము లను గురించి చక్కగా ప్రకటనచేయవలయునని యూ, కలిగిరి రిజర్వాయరులోకి నీరు తలపడ గానే, వారువేరలకు ఎప్పుడు నీరువదలవలెనో నిర్ణయించుటకు స్పెషల్ మీటింగు సమావేశము కావలసినయ్యును, తీర్మానించిరి. తర్వాత మీ టింగు డిసంబరులో కొడవలూరువందు జరుగును

ఉబ్బసానికి

ఋషి ప్రసాదము

యూదివ్యాపకము ఘోరారణ్యముందలి మహర్షి సేవాశుశ్రూష ఫలితంగా ప్రసాదించబడిన గోపాయిచిట్టా. యీవనమూలికగుణం ఆశ్చర్యమును కలి గిస్తుంది. యీముందు సేవించిన దీర్ఘ కాలపు ఉబ్బసము, దగ్గు, శ్వాసకాసలకు శాశ్వతముగా గుణమిస్తుంది. మందుసేవించినపూట నుంచి జబ్బు తిగిరాదు. పూర్తి నెమ్మతికి 15 రోజులు సేవించినచాలు అధవా మందువల్ల గుణంలేదని నిరూపిస్తే రు 100-0-0 లు అపరాధంతోటి మందుకరీడు వాపసుయిస్తాం. 15 రోజులకు వచ్చే మందు క్రయం రు 2-0-0.

ఆత్మనందా శ్రమం,

బుచ్చిరెడ్డిపాళెం - (నయా) : నల్లూరు.

5 Valve Superhat

LISSEN DOVER Price Rs. 225/-

Consult: **Radio Mart**
Radio & Electrical Engineers
Trunk Road :: Nellore

మునిపుంగవుని మహామహిమ.

రు 5000 బహుమతి

24 ఘంటలలో మీరు యావనులు కావచ్చును.

'గోల్డ్ ఫిల్మ్స్' ఆధ్వర్యమున క్రొత్త పరిశోధన. దీనిని సేవించ మొదలుపెట్టిన 24 గంటల లోనే 15 సం||ల నిన్నవారగుదురు. ఆశ్చర్యమును కలిగించును. దేహదార్శ్యము, శక్తి, ఏర్ దును. నీరసము, జ్ఞాపకశక్తి తగ్గుట, నిద్రపట్టుకుండుట, మానసిక శారీరికబలహీనత మన్నునువాటి బాధపడుచుండిన మీకు క్రొత్త ఆశ్రువును. ప్రసిద్ధిగాంచిన యీముందు మీకు యావనసటుత్వ మునిచ్చును. దీని ఆధ్వర్యప్రభావమును స్వీకృతండులో మొక్కలపైనును, చెట్లపైనును వాడి చూచిరి. వాడిన ఆకులనుగాడ్ మర్లి మామూలురంగువచ్చినవి. దీనిని సేవించిన ముఖలాపగ్యము అనయవసాప్తవము నూటికి నూరురెట్టధికమగును. వెంటనే 'గోల్డ్ ఫిల్మ్స్' సేవించ మొదలిడుదు మందు సేవించుటకుముందు మీతానిక మాచి తర్వాత వారముతారి తేడా గమనించండి.

హెచ్చరిక:- మా ఆధ్వర్యపరిశోధనలో ప్రభావములేదని ఋజువుచేయు యెవరికైనను రు 5000 లు రొక్కము బహుమతి యొసంగబడును. శ్రీ పురుషోత్తమ విజయంధింతులకు యంతకంత కీర్తివ్వలేవు.

30 దినాలు సీసా 5-0-0
15 దినాలు ,, 3-0-0

డా|| ఎ. సాంబమూర్తి, చికాకోలు

నకలుమందులను చూచి మోసపోకుడు.
4) సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతి జెందిన ది వ్యా మృ త ము

అమృతాంజనము

తామర మందు

నకల విధములైన చర్మ వ్యాధులను రెండేపూతలతో నిర్మూలము చేయును

వార్తలు.

జబ్బుల పూను సమీచంలో వోకాల్ సదిమిద పడవలో ప్రయాణం చేస్తూ వడివేగానికి అక్కరు వదిలోబడి కొట్టుకపోయినారట.

★

యేడు కలలుగల నర్సయ కర్నూలులోని క్రో జావలంతాలూకా ఆవులకోడి సమీచమువచ్చి పడియుండగా తేలకొలిది చూస్తున్నారట. దీని చాడవు 12 ఆడుగులు, చుట్టుకొలత 4 ఆడుగులున్నదట.

★

23 వ ఆంధ్రసహస్ర ఆట్టోలను 18, 18 తేదలులో ఒకాఖిలక్షణమున జరుగును. అధ్యక్షులు ఎవరాలని వెతుకుతున్నార.

★

తిరుపతి కిందినుండి కొండమీదకు కొద్దువేయుటకై యు 80 ల ఆడవిని ప్రభుత్వంవారు ఇచ్చారట. దీనికి 2 లక్షల 70 వేలు ఖర్చు అని అంచనా.

★

పల్లెలో గాడిని బైద్యులు చరిక్షించి యిప్పుడు అతిరేపక అక్కర లేదన్నారు.

★

సుప్రసిద్ధ కూచిపూడి భాగవతులు అన్యరాష్ట్రుల దిబయగ్గం వెళ్లారు. ఇది ఆంధ్రులకు కుభోదయ మనారే!

★

హంబాయిలో 2 లక్షలకొట్టి కులకు (150-0.0 తీరము లోపలివారికి) యుద్ధ ఆలవెన్ను క్రింద రు 2.4.0 నుండి జూలై 1 తేదీ లగాయుతు రు 5.3.0 చేసిరి. దానివల్ల నేతపరిశ్రమకు 2 కోట్ల రూపాయలు అధనం ఖర్చవును.

★

కామ్యురు మిల్లు మజూరులు యుద్ధ ఆలవెన్ను క్రింద రు 14.0.0 తీరమువారికి రు 1-కి 0.2.0 చొప్పున, రు 15 నుండి రు 150 వరకు గలవారికి రు 1.కి రు 0.1.5 ఇవ్వటకు అంగీకరించిరి.

★

అంతాలా విమానాశ్రయం తాలూకు ఒక విమానం గత 4 తేదీ జలంధర్ వద్ద కూలిందిట. దీనిలో ఉద్యోగిగా ఉన్న చీరాల రాఘవరావు గారు తీరంకా గాయపడ్డారట. జైమ! ఇది మింటి మీద సానుకా?

★

ఆంధ్ర వెనెట్ కు రిజిస్టర్డ్ గ్రాడ్యుయట్ల తర ఫైన 11 మందిని ఎన్నుకొనుటకు 21 మంది నామినేట్ ప్రతినిధులు రాఖులు చేసిరి. అందులో నెల్లూరు ఆర్డీ కేటు, బి. రామస్వామయ్య గారొకరు వీరు లీడింగులాయరు, వక్త, మధురవాణి గలవారు.

★

కర్నూలు, కోవలకుంట్ల తాలూకా గురితు జాపల గ్రామంలో ఒక వర్తమనిభార్య మెడలో ఎగజి అపహరించబోయిన వొంగవేయి ఆమె గట్టిగా పట్టుకుని అరవగా దొంగ ఆమె చేతిని వదిలి తప్పించుకపోయినాడట.

★

భారత ప్రభుత్వ లామెంబరుగా టెలిగ్రాముగా చార్జి తీసుకున్న పర్ సుల్తాన్ అహమ్మద్ గారి కుమారుడు ఎజిమల్ హుశేజ్ యం. యర్. ఎ. గారు ముస్లిం లీగ్ సభ్యత్వానికి రాజీనామా ఇచ్చినారట.

★

కొన్ని రిజిస్ట్రారు ఆఫీసులలో అనులులోనున్న డాక్ మెంటు ఫోటోగ్రఫీ కాఫీయింగ్ పద్ధతిని ఆట్టోలను 1 తేదీనుండి తీసివేయుటకు ప్రభుత్వం ఆక్షేపణ చేసింది. ఈపద్ధతి మంచిదే. ఎందుకు తీసివేస్తున్నారో?

★

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రెస్ రిజిస్ట్రేషన్ అక్టోబర్ 1 వ తేదీనాక సమావేశము 14.0.41 దిన తలవాడలో జరుగును.

సత్యాగ్రహ వార్తలు

మంత్రుల విడుదల

- మంత్రి రాజకొ గారు ఆట్టోలను తే 4 కి
- టి. ప్రకాశ్ వంతులు ,, 8
- వి. గోపాలకృష్ణ గారు ,, 8
- సి. రాజగోపాలాచారి గారు 18

తేదీలలో విడుదల కావచ్చును.

★

అంజిరాజాం పూర్వ కార్యదర్శి కళా వెంకట్రావు గారికి వరమిరి తే 1.8.41 దినో పూర్తి వివది. కాని వారు ఆలీపూరు జైలునుండి విడుదల చేయటకు బదులు తిరుగా నిర్బంధించబడి రాయి తేలుతు కు డిటమాన్ గా గొనిపోబడిరి.

★

శ్రీ బొమ్మ శేషురెడ్డి, మన్నేపల్లి హను మంతరావు గారు ఆలీపూరు జైలునుండి విడుదల కాబడి 2.8.41 దిన నెల్లూరు చేరిరి.

★

మామూలు పేట వాస్తవ్యుడైన శ్రీ మోచర్ల హనుమంతరావు గారు 2.8.41 ఉ. మద్రాసులో సత్యాగ్రహం చేసి అరెస్టు కాబడిరి. 4 నెలలు కఠిన శిక్ష, సీ క్లాసు.

★

జైలునుండి విడుదలైన డిల్లీ కానసభ్యులు: అనంతేశయనయ్యగార్ (చిత్తూరు) అజ్జీపల్లి వక్కరాచాయణమూర్తి (పాలకొల్లు) శే. యస్. గుప్త (విశాఖపట్నం) గారలు రాష్ట్ర కౌంగ్రెసు అనుమతి లేని డిల్లీ కానసభ్యుల పోషాడదన్నారు.

★

యరవాడ జైలులో వుండే శ్రీ భూలాభాయ్ దేశాయ గారు రక్తపోటు వలన బాధపడుచున్నారు

★

దువ్వూరు బలరామిరెడ్డి, గండవరపు హనుమా రెడ్డి, దువ్వూరు రమణారెడ్డి గార్ల శేనులు 13 దిన మైపాడులో విచారణ వాయిదా చేయబడెను.

★

ఆలీపూరుం సి క్లాసు ఖైదీల దురవస్థలు.

ఆలీపూరుం జైలులో ప్రస్తుతం ఘనూరు 750 ఖైదీలుగలరు. 100 మాత్రం ఎ క్లాసువారు. మిగత సి క్లాసు. సి. క్లాసువారి పరిస్థితులు దుర్భరం.

భోజనం: ఉప్పుడుదీయ్యం. పురుగులు, వాస ఎలో కూడినది గడ్డితో చేసిన ఆకుకూరలు. ప్రతి పూట వంకాయ, గుమ్మడికాయలు తప్పవు. లేని కొత్త గో గాలను పుట్టించుచున్నది.

నీటివసతులు: స్నానానికి సరిపోవునీరులేదు. కొందరు చెండుకోణాలతో తూరి స్నానం చేయి వలసివచ్చుచున్నది.

కూల్ లివారు మహారాజాభూష్ బహదరు వారు ప్రభుత్వములో స్వయముగ జో క్య ము కలగ చేసుకొంటూ, పట్టుకున్నప్పు కౌనున్నూ, పైవాన్నూ కాఖిలో ఆడిట్ కాఖును స్వయముగా పుచ్చుకొనిరి. ప్రజా ప్రతినిధి మంత్రికి మెడికల్ పర్లీక్ హెల్తు కాఖులను ప్రత్యేకించిరి.

★

జమీందారులనేది ఒక వర్గం కాదు.

గంజాం జైలులోని బోబోవారి మహారాజా గారు "రైల్వే భాయ్" అ. గ్రంథము రచించి నందులకు దిగు రద్దీ డ్యేమం పురికొల్పి కున్నట్లు శేసు చేయబడినది. బరంపురం మేపట్టేలు గారు బహింబాబు లాకవర్గంగా భావించి, గ్రంథకర్తకు శిక్ష విధించినారు. అప్పీలులో మెమ్బర్లెడ్డి గారు తిప్పు చెప్పవూ, ఇంతా జరగానూ 13 గ్లూరు బహింబాబు లాకవర్గం కాదని నిరూపించుచూ శే సును కొట్టివేసినారు.

వరిబాధ: అప్పుడే చరి అధిక మైనది. మో కాలివరకు వుండు విక్కట్లు, మోచేతులు దాక బనియన్నుతో, ఒక కంబలితో బాధపడుచున్నారు. చెండవంబలిగాని, స్వంత బుట్టు గాని ఆప సరం.

శేలకు సీ మెంటు లేదు. చోర్లలో కొండరాళ్లు, ఎగుడుదిగుడుగా ఆమర్చబడియున్నవి. జైలు అధికారులొప్పు వారపట్టలతో యీ శేల పై పుసుండుట చాల కష్టం.

వ్రాతపరికరాలు: ఎ. వి. లకువలె వ్రాత పో రిక్యాల లేవు. ప్రకంభుల్తో తేప్పించుకోగూడ దు. ఎంతో మొఱతెట్టుకోగా ఇస్తు కాలమాత్రం యివ్వసాగాదు.

వైద్యం: ఆస్పత్రిలో మందులు కూర్యం. ఆప శేవకాలకు దిబ్బవముల బోరెడి క్రుస్సు యింబ క్షమనూములు గవర్న మెంటు సప్లయ. స్వంత ఖర్చు తో వ్రాసి మందులు తెప్పించుకొనుటకు వీలులేదు. కాని స్నేహితులు మందులు దిపాల్వే చేస్తే దా క్షరు ఒప్పుకుంటే యిస్తారు. ఆస్పత్రిలో ఎ. సి తరగతి కోకులయియున్న ఆహారంలో కూడా విభే దం. ఎ. తరగతివారికి 18 జైమ్సుల రొట్టె, పండ్లు 2 1/2; పాలు కొద్ది. సి తరగతివారికి 12 జైమ్సుల రొట్టె, 2 1/2 టెట్ల పాలు, రియ్యపుగంజి. ఇచ్చటాకూడా వర్ష కేవాల.

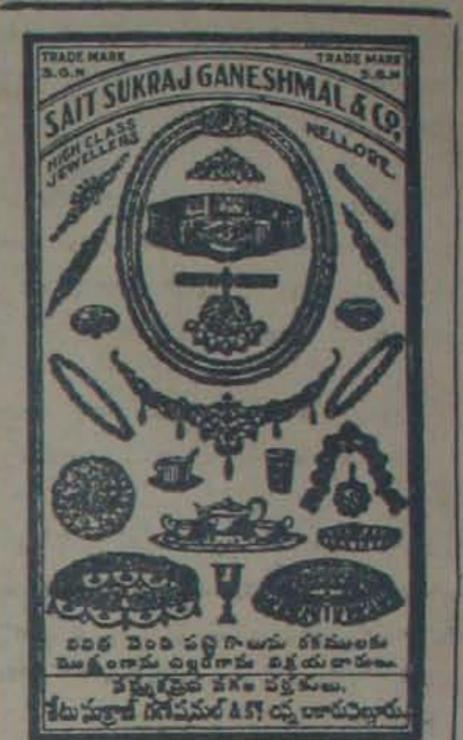
బి. జి. వోర్ గారు తనకి చేసిన కర్వార దాక్షణ్య ప్రత్యేక పాల కిఫారను విరివివేకారు. జైలు మాన్యుయల్ ప్రకారం 5 పానులు తగ్గితే గమ నించాలి. యిప్పుడు 30 పాన్లు తగ్గినా, ఏమి ప్ర త్యేక ఆహారం లేదు. — బొమ్మ శేషురెడ్డి. — మన్నేపల్లి హనుమంతరావు.

శేబాలబోర్డు

నా క ర్లం తా కొత్త ప్రెసి డెంటు తిమ్మిరెడ్డి గారి కొంపలో ఉడిగం చేస్తున్నారు. చేక గాక పోతే రాజీనామా పెట్టడం ధర్మంగాని చలాటి ప్లాస్టాన్ని చట్టకు సహించవండి!

— పాయడు.

అల్లూరుకు స్త్రీ ఆసుపత్రి. అల్లూరులోని కిబులకు, భవిషలకు ఉప యోగవంశకొరకు ఒక స్త్రీ ఆసుపత్రి వెలకొ ల్లుటకు శ్రీ మారంరెడ్డి రామిరెడ్డి, చంద్రకృష్ణ వెంకటరమణారెడ్డి గారలు ప్రయత్నములు చేయు చున్నారు. య 1.కి 1.0.0 వంతున చందా వసూలు చేయచున్నట్లు తెలియుచున్నది. — సి. వి.

150 నెలలుగా ప్రఖ్యాతి చెందిన

మదనమంజరి

మాతలు

ధానుక్షిణత మలబద్ధకము, స్వస్థు స్థలవము వీ టికి ఉత్కృష్టమైన గుణమును ఇచ్చును. ఇది రక్తమును, వీర్యమును, అధిక పరచిదోహమునకు కొత్త ఉత్సాహంకలిగించును. వెల డల్లీరు 1 మదనమంజరి ఫార్మసీ, నైనాబజారు, మదరాసు నెల్లూరు: ఆర్యక ఫార్మసీ, ట్రంకుకోడ్డు. కావలి ఓరియంటల్ స్టోర్సు.

అతి సులభము! త్వరపడుదు!!

వెంకటేశ్వరపజిలు నెం 1 రులో

రు 1000 లు పొందండి. (స్ట్రీలు సాల్యూషనుకు సరిపోయినచో) (ఒకరిప్పుగలవారికి) మొదటి బహుమతి రు 750 లు. రెండవ బహుమతి రు 250. ప్రవేశింపవలయు చదరము 1.కి 8 అక్షాలు. 3 చదరములకు రు 1 పంపవచ్చును. ముగింపు తేది 20-9-41. ఆధారములు.

1	పు	ము
2	ర	లి
3	ని	ము
4		ము
5	తె	గు
6	నె	లి

1 మనము భావదగ్గములు దీనికొరకు చేయుదుము.
2 దేవునికి కర్పూరం చెరిగించి యిచ్చురానిని ఇది ఆకెదరు.
3 మనము యెచ్చటైనా యిది చెప్పవలెగాని అబద్ధము చెప్పరాదు.
4 మా పజాలులో గెలుపొందినవారికి యిది వచ్చును.
5 మన దేశభావ.
6 మేఘములులేదిన యిది వింఘమువిప్పి ఆడును.

పూర్తి చేయు విధానము: వైన యిచ్చియుండు అధికారులనుబట్టి గర్భు ధిక్తి చేసి వై ప్రకారము తెల్లకాగితము మీద ఎంట్రిలగించి సిరాతో వ్రాసి యెన్ని అయినను పంప వచ్చును. మని అర్థము చేసి ఆ రోజు ఎంట్రిలకు జతపరచి పంపవలెను. మొత్తమును పంపాలనుబట్టి మార్పుబడును. మా మే సేబరుగారి తిర్మానమే లా ప్రకారము బద్ధపరచబడును. ఈవలె సర్వ పాపములు మా మే సేబరుగారికి కలవు.

పూ 2.వ తేదీలు, యావడల్ కి సాల్యూషన్ తే 2.10.41 ది "జమీకా క్రెటు"లో చూడండి.

వెంకటేశ్వర పజిల్స్, పేరిడే, నెల్లూరుజిల్లా.

వి. ఆర్. హైస్కూలుదుస్తిరి

గత పర్యాయము హైస్కూలు దుస్తిరిని గూర్చి కొద్దిగా పాఠకులకు ప్రకటనచేయును. ఆ వివరాలు కొంచెం చెపుతాము వివరించి.

హైస్కూలు కిరీపనింగ్ 23.8.41 జరిగింది. ప్రైవేటువిద్యార్థుల పరీక్షలు జూలై 5, 8 తేదీలు లలో జరిగి, జూలై 10, 11 తేదీల్లో ఆస్ట్రీయ నులు పూర్తి అయినవి. కొత్త టేబుల్ నియామకం ఎ. సి. కెడ్డె కైలునుండి వచ్చినవాకా నిలిపివెట్టి జూలై 21 తేదీన జరిగినది. టైం టేబిల్ నిర్ణయం ఆగస్టు రెండోవారంలో జరిగింది. ఈ నిర్ణయం ఆదర్శం హెడ్ మాస్టరు మర్యాదావుగా నిలవనే జరిగివుంటే యీ ట్రైబునల్ వచ్చియుండకేమి? కాని కొందరి ప్రతిభ్యం ద్రస్తినిపాల్ తల దూరపరిచినవింది. అదిగూడా ఒక ఆనర్డు షే కునే. పాఠ టైం టేబిల్ ప్రకారం సుందరరాజు రావు గార్ని (వీరు ఆ బ్యాచ్ సర్టికాలపునువీరేండి) ఇంగ్లీషుకు వేయగా పిల్లకాయలు సమ్మెతేకారు. తర్ఫీలిరంగా కాకుటూరు హెడ్ మాస్టరే వీరిని మార్చారు. తిరుగా నూడుపుతాచేరి మరొక కొత్త టైం టేబిల్ ను 8.9.41 తేదీ నిర్ణయించారు ఈ విధంగానే మారుతుండనేది ఎప్పుడో తెల్పు కాబట్టి టీచరులకు శ్రద్ధ, పాఠాలు బోర్డు గా పాగలేదు.

ఇప్పుడు కొత్త టైం టేబిల్ ప్రకారం 6 ఫారము డి. వెక్స్ విద్యార్థులకు వేగూరు వెంకట పుయ్యగారు ఇంగ్లీషు ప్రాఫెసర్ గా వచ్చారు (టైం టేబిల్ మార్చడం వీరి కోసరమేరేండి!) వీరు అడుగుబెట్టింది మొదలు ఆ వెక్స్ విద్యార్థులు సమ్మెకట్టడం ప్రారంభించారు. ఏమిటా అని విచారిస్తే ఈ వేగూరువారు వెనక 4 ఫారం మున్నగు విద్యార్థులకు తెలుగులో భూగోళం యిత్యాదులు చెప్పే ప్రాఫెసరట. వీరిని ఇంగ్లీషుకు వేసేటప్పటికి వీరి ఆపార ఇంగ్లీషు పాండితీ ప్రకర్షకు విద్యార్థులు మూర్ఖబోయి సమ్మె ప్రారంభించారు. 8, 9, 10 తేదీలు ఆ వెక్స్ పూర్తి సమ్మె. విద్యార్థులంతా సమాజేకమై కమిటీవద్దకు రాయవారం బరపాలను కున్నారట.

What is the real Cause for All this trouble?

One Man's Brother is given English Work in VIth Form, which is Greek and Latin to him.

ఈ కారణంతో పాఠాలు సాగలేదు. 6వ ఫారంలో 85 కేటెలు ప్రోజాకావలసియుండగా ఇప్పటికి అంటే 3 మాసాలకు 5 కేటెలుమాత్రం అయింది. ఆ దామాసన ఇక 4 మాసాలకు ఎన్ని కేటెల ప్రోజా ఆవుతుందో లెక్కవేయండి.

ఆవస్థ మాధమాటిప్పు:- (ఎ) ఆర్ బి ప్రా గత సంవత్సరం 5వ ఫారం విద్యార్థులకు 8 మాసాల పరీక్షకు పూర్తి కావలసిన పోర్ట్ ఆ 5వ ఫారం విద్యార్థులు ఈ సంవత్సరం 8వ ఫారం లోకి వచ్చి 8 మాసాలు దాటివా ఆ పోర్ట్ పూర్తి కాలేదు— (బి) జామ్మిటిగూడా గత సంవత్సరం 5 ఫారంనుండి 100 తీరములు కావలసి యుంటే గత సంవత్సరం తా, ఈ సంవత్సరంలోవి 3 మాసాలు కలిపి 38 తీరములుమాత్రం అయిం దట. ఇక నాలుగూసాల్లో 84 తీరాలు కావలె. ఎట్లా విద్యార్థులకు పట్టిస్తారో యాశ్చర్యనికే ఎరుక.

విద్యావిధానం తనిఖీగా వాళనమైపోయింది. హైస్కూలు విద్యార్థులంటే తోషణం తా గణన

కక్కిన విధ్యావిధానం నేడు గణ్యవట్టిపోయింది.

ఒక వకీలు చెప్పిన మాటలివి:—

"వామనూరుకు ఈ హైస్కూలులో చదువు సరిగ్గాలేదు, మిమ్మ హైస్కూలుకు పోతాసని యీ సంవత్సర ప్రథమంలో అడిగితే వాణ్ణి తన్న బోయి ఈ హైస్కూలుకే సంపించాను. ఇప్పుడు దొచ్చి ఆకురాడు భోయన ఏడుస్తూ కూర్చున్నాడు. వాయవా! నేను తేవిన తప్పకు ప్రాయశ్చిత్తంగా నెలకు రు 10 లిచ్చి ఒక ప్రైవేటు టీచరునన్నా పెడతాను నేర్పకోమని చెప్పినాను" అని చెప్పినాడు.

ఇంకా ఈ హైస్కూలునుగూర్చి చెప్పాలంటే బోలెడు గంధముంది. కావున జరిగి పోయిన వివరాలనుగూర్చి శ్రవ్యకుంటూ కూర్చోవడం వివేకలక్షణంగాదు. ఇక జరుగవలసిన మార్గమేమిటా అనేదే ప్రశ్న?

మాకుతోచే సలహాలివి:— కమిటీ అంతా రాజీనామా బెట్టి కొత్త కమిటీని తిరుగా నిర్మించడం ఆత్యుత్తమమైన కార్యం. అలా చేయడానికి స్వార్థం ఆదర్శమునండి అంటే టైలరమను కలవ్ర క్యాన్సర్ తేసి పిలిపించి టీచర్ల మీద సర్వాధికారాలు ఆయనకిచ్చి ఆయనవ్యవహారం కొత్త టైం టేబిలు వేసి స్కూలును నడిపించేట్లుచేయడం. ఇవి రెండో మార్గాలు. ప్రథమ టైం టేబిల్ ప్రకారము 24 తీరములవర్కు వచ్చిందని ఆక్కరాజుగారు

హెడ్ మాస్టరును కమిటీమెంబర్ల ఎరుక బూతు బంధు మాట్లాడుతుంటే, అలాటివాళ్ళి నుండినే అధికారం కమిటీకి తేనవ్వకు ఏలా మూలక రాగునడుతుందో చూడండి!

మరోమావనగూడా:— టీచర్లవరుగూడా ఇతర యే సంవత్సరం పాఠ్యతీసుకోకూడదనే తీర్మానం కమిటీలో ప్యాసుచేయించి ఆట్లావున్న వారం దరిచేతా గూడా రాజీనామా బెట్టించడం ఆవసరం.

ఎ. సి. కెడ్డిగారు! వెంటనే ఏదైనా తీవ్ర చర్యకు పూనుకోకపోతే నీచేతులారా యీ సంవత్సరం వాళనం తేవినట్లువుతుంది. ఇంకా కాకాలం టీ బ్రుకలో బెట్టలనంతాచేర్చి వారి సలహా గూడా తీసుకోవడం అన్నివిధాలా మంచిది.

★ యీ కాకుటూరువారు, వేగూరువారు చేరి బ్రుక ఆర్కైవ్ లోకివి వీరిధంగా చలవలు కమ్మించారో ఆ పరిశ్రమ క్రమగూడా వచ్చేమాటా పాఠకులకు ప్రకటనస్తాం పుట్టుపూర్వోత్తరాలతో.

గూడూరు ప్రెసిడెంటును వూదబెరికారు

అధికారమును దుర్వినియోగం చేసినందుకు గూడూరు పంచాయతీలో ర్షు ప్రెసిడెంటు ప్రె. లక్ష్మీవారాయణరెడ్డి బహదూర్ గారిని లోకల్ బోర్డు యుక్స్ కర్నూరుగారు చట్టప్రకారం వూద బెరికారట.

"అధికారాంతమునందు మాడవలయున్ ఆ యయ్య సాభాగ్యమల్" అన్నాడు తిక్కన.

కలెక్టరు మన కలెక్టరు కరంతుల్లా సాహెబ్ గారు

ఆర్డరు 5 తేదీనుండి కలవుమన పోగున్నాట. యిచ్చి R. I. యిచ్చి రెవిన్యూ యుక్స్ కర్నూరు గ్రాండ్ క పాపాలుగారు 12 కేలదాకా ిర్కూలో ఆవుతేకాడట. రిజిస్టరునోటిసుల వచ్చిందట. ఈలాంటి రాజీనామా తేనే తిక్కనకు యియ్యమై వైవారు వేయకల్గితో చూడాలె.

హనీవ్ జగదం

మైసూరు డ్రైవరు హనీవ్ గారు 8 తేదీన తన బమ్మిలో ఎక్కిన కైక్యయింకట్టి బస్ సర్వీసుకు సంబంధించి ఇతర వాగ్వివాదంతో తన్ని శ్రీం దక్ష లాగిపారతేకాడట.

9 తేదీన ఈ బమ్మికుఆపి ఆ కైక్యయింకట్టి ఆ డ్రైవరును లూట్సులో కొట్టికాడట. దీన్ని గూర్చి మా నిమ్నాక్షికాభిప్రాయం:

ఆవాడు డ్రైవరు అధికారబలం చూచుకొని ఆ కైక్యయింకట్టి తన్ని లాగిపారతేయింకట్టి. ఈవాడు కైక్యయింకట్టి సంభావలం చూచుకొని డ్రైవరును బూట్సులో కొట్టడం తప్ప.

కస్తూరీదేవి అగ్రహారం

కాకికాల అగ్రహారానికి మూర్ఖులొక్కగా ఇండ్లుకట్టిన ప్రదేశానికి ఏం చేయ వలెనామా అనే విషయం వచ్చింది. కాకికాల అగ్రహారపు కుంకనీ, రాఘవరెడ్డి పేటనీ, మర్యాదెడ్డి వి. జి. ర. మ. డి. పలాంసా హెబ్ మనీడనీ, ఏమేమో వామకరణాలు ప్రవోబుల్లలో వుండినవి. వెన్నటి ముప్పి పల్ కాన్నిలులో కస్తూరీ దేవి అగ్రహారమనే వామకరణం చేకారనివిని సంబోధించాము. ముప్పి పార్టీవారి బౌచిశ్యానికి సందహం.

ఆ ప్రదేశంలో కస్తూరీదేవి క్యాలయానికి తీసిన 1500 అంకణాల బాగావుంటు. మహాత్ముని పవిత్రహస్తంతో ఆక్కడకంఠుస్థాపన మహోర్వ పంసూడా చేయబడింది. అదిగాక ప్రక్క పొగ తోటకు గాంధీచాక్ అనే వామకరణం చేయ బడినూదావుంది. కావున ఈ ప్రదేశానికి కస్తూరీదేవి అగ్రహారమని నిర్ణయించడం కేవలం సమాచిత మనే మా అభిప్రాయం.

4 కేలకు కొన్న ఈ కస్తూరీదేవి విద్యాలయం స్థలం, నేడు 25 కేల రూపాయల విలువతేస్తున్నది. కమిటీవారు ఏమీ ఆలోచించకుండా ముక్కు మూసుకొని కూర్చోసున్నాయి. దీన్నో వధా శ్కార్యం సాధించవచ్చు. ఆవివరాలు వచ్చే మాట చర్చిస్తాం.

పాఠ్యపుస్తకాలు

జిల్లాబోర్డు ఉపసంఘంవారు ఆ సంవత్సరం కోటి సి ఫార్ములు తప్పించుకొని పాఠ్యగ్రంథాలు నిర్ణయిస్తే, వాటిని కుంగలో త్రొక్కి పాఠూరు టీచరు మరో పుస్తకాలు కొనిపెట్టాడటానికే విమలాధీమా!

— వినుకొకుండు.

నోటీసు. నెల్లూరు జిల్లా, యిచ్చిరెడ్డిపాలెం వాస్తవ్యులు, శ్రీ మేనకూరి దకరథ రామరెడ్డిగారు, మా కంపెనీ తరపున "పట్టాధార్ల డైరెక్టరుగా" ఎన్నుకొనబడిరని తెల్పుటకు మిగుల సంతసించు చున్నాము. మచిలీపట్నం ఆంధ్రజన్మారెన్నుకంపెనీ. 8-9-41. లి మి టె డ్.

స్వతంత్ర ప్రెస్ అన్ని రకముల అచ్చుపనులు బైండింగు పనులు నాణ్యంగా శీఘ్రంగా చౌకగా చేసి యివ్వబడును. తిప్పరాజువారివీధి, నెల్లూరు. మరుపూరు పిచ్చిరెడ్డి, మేనేజరు.

నెల్లూరుజిల్లా రైతుసంఘం కార్యవర్గ ఎన్నికలు ఆర్కీకూరు తాలూకానుండి ఈ మిగతాన్ని నియోజకవర్గములనుండి జిల్లా సుసంఘ సభ్యత్వ వామి సేషన్లు వచ్చినవి. ఆధ్యక్షులందరిు పోటీ తేకుండా ఎన్నుకోబడ్డారు. కొత్త కార్యవర్గ ఎన్నికలు 18.9.41 తేదీ సా. 4 గం||న నెల్లూరులో జమీకారైకు ఆఫీసులో జరుగును కావున జిల్లా రైతుసంఘ సభ్యులెల్లరును తప్పక రావలెను. ఎ. సుందరరాజు, కార్యదర్శి.

“స్నానము”

సి. ఎ. కె. చార్లెస్
వల్లు వ్రాసినట్లు

ప్రాతస్నానము చేయడము పుణ్యమును గుర్తించుటగాక, సంతోషమును, బుద్ధిబలమును, చక్కని దూకుమును కలిగించును. విద్యాధిపతులకు స్నానము చేయడము, ఆ పరిశుద్ధతను పోగొట్టిన కాలి ప్రాప్త్యాదులు సంధ్యాపూజలకు అడ్డుడుకాదు. కాన ప్రాప్త్యాదులు ప్రాతస్నానమును విధిగా చేయవలయును, అరుణోదయకాలమున జేయు స్నానము సకల పాప నివర్తకమును, కుష్టి, పుష్టి మొదలగునవి చేకూర్చును. అధ్యంగస్నానము శరీరమునకు కాంతిని, సంతోషమును కలిగించుటయేగాక, కఫవారములను పోగొట్టి, ధాతుపుష్టినిచ్చును. నలుగురెట్టుటచే శ్రమను, చెమటను, కాయపును శుభించుచేయును. జలము చే తడిసిన పుష్టిమునందు ఆంతురములు మెడమునట్లు శరీరమునందు ధాతువులు చదురు రాయుటచే వృద్ధిచేయును. నాడులు, రోమకూకుములు, పెద్దనాడులు వీటివెంబడి శరీరమున రాయుచున్నవలెనని ప్రవేశించి స్నానమును ముంద బలమును బుట్టించును. శరీర ప్రకృతియు పరిణామము ఋతు ధేమను దేశము వీటివలన జోడమనోషము వికారములను దెలిసిన బుద్ధి మంతుడు సభ్యంగాదికమందు తైలము నైనను, ఘృతము నైనను ఉపయోగమునుచూచి శరీరమున రాయించవలయును. అనునవియు, తిలజ్వరము, అక్షిణములయందు, విరేచనములయందును, తైల శేపము తగను. మిగిలిన అన్ని నాంద్యాలలో గములు వీనివలన శుభించును వేడినీళ్లతో స్నానము చేసిన విద్యాధిపతులయొక్క జ్వర దీప్తియు, కలుగును. స్నానము సకలవయముల వేడిని, మలినమును పోగొట్టి దేహకాన్తినిచ్చును. సదీస్నానము మత్తమును, తటాకస్నానము వ్యభిచారును. కాచి నీరు కడవలతో పోషణకలయును. అది సామాన్యము. సాతికాస్త్రీని, రజస్వలాస్త్రీని, చందాలుని, శవమును, ముట్టినవాడు కట్టుబట్టలతో స్నానమును చేయవలయును.

కాతి జలాశయ స్నానము చేయరాదు. పగలు తెచ్చియించిననీళ్ల చే స్నానము చేయవలయును. అధ్యంగస్నానమునందును, మంగళస్నానమునందును స్నానము, సర్వదా గృహమున శీతోదక స్నానము చేయరాదు. సంక్రాంతి, గ్రహణము, వర్షములయందు, శీతోదక స్నానము నదులయందు చేయవలయును. స్త్రీసల్లాపానంతుర మందునను, వ్యాధ్యానానంతురమంగునను, కలహ, దుష్టశకునమున అనుమానాదులందు, స్నానము అనుమానమును పోగొట్టి, బలమును ఆరోగ్యమును, బుద్ధిశక్తిని యిచ్చును. గంగోదకము, శీతలము, స్వచ్ఛమైతిరుచి ప్రదము, పుష్టము, అగ్నిదీపనము పాపమును పోగొట్టి, లఘువును చేయును. ఆకలిని పుట్టించును.

యమనానందోదకము:- ప్రైత్యమును దాహమును, శ్రమను నివారించును. ఆకలిని కలిగించును. వాతవిచ్చును.

సర్వోదకము:- పిత్తకఫముల బుట్టించును. మధురముగను, మలక నై యుండును.

గోదాపానోదకము:- ప్రైత్యరక్త పీడలను పాపమును, కృష్ణము, కుష్టు, దురద మున్నగురోగములను పోగొట్టును. మిక్కిలమును ఆకలిని కలిగించును.

కృష్ణానందోదకము:- ప్రైత్యరక్త ప్రకోపమును జాడ్యమును పుట్టించును. తక్కువ సంతోషమును.

కుంగళోదకము:- బలుబు చేయును. శరీరమును కాన్తిని, ఆరోగ్యము నిచ్చును.

రష్యా ఖనిజసంపద

అన్నిరకముల ఖనిజములు ఈదేశములో కలవు. ప్రైత్యులలోని తూర్పు ప్రదేశములలో అనగా దేవాపరి ప్రాంత్యములలోను, అల్లాయి పర్వతాలలోను, లాడివాష్టాక పర్వతల సముద్ర తీరమంతుల బంగారముచేయును. ప్రపంచములో బంగారమునందు రష్యా రెండవస్థానముక్రమించుచున్నది. ఈదేశ పర్వతాలలో బంగారము, ప్లాటీనము, కెంపులు కొరకును. డాక్టర్ ప్రాంత్య లతో సహాపర్వతములలో బొగ్గుగనులు, ఇనుము గనులు కొరకులచేత దక్షిణమున పర్వతముల ఆభివృద్ధియైనవి. ఇవిగాక యూరల్స్ లోను, మధ్యాసియాలోను, అల్టాయిలోను, వివాతీరములలోను, పసిఫిక్ తీరములందును, ఆర్కిటిక్ ప్రాంత్యములందును కొరకునున్నది. ఇనుముమాత్రము ఎక్కువగా దొరుకుటలేదు.

తామ్రము, సీసము, కుక్కురము, నిక్కేల్ అల్యూమినియము, పలసినంతకొరకును. ఇది ప్రపంచములోకంతకును రష్యాలో ఎక్కువగా దొరుకును. రష్యాలో పెట్రోలు విరివిగా దొరుకును. కామగనులనుండి నిరంతరము వాల్టావీయాగా పెట్రోలుట్యాంతులు వదులుచుండును. రెండవ 'రామ' ఉరల్స్ లో కనబడినది. అవి పెట్రోల్ వదివికాక ఆర్కిటిక్ తీరసమీపమున పని చేయుచున్నవి.

★

స్విట్జర్లాండు

స్విట్జర్లాండు చిన్న దేశమైనా ఇంతవరకు వికోపా యుద్ధగుండంలొపడకపోవడం చిత్రమే కాదు, దాని అపొష్టమనాలి.

దాని వైశాల్యం 15,044 చ. మైళ్లు. జనాభా 41 లక్ష 50 వేలు వీరిలో 3 లక్షలు జర్మన్ భాష మాట్లాడేవారు 8 లక్షల 50 వేలు ఫ్రెంచివారు. 2 లక్షల 50 వేలు ఇటాలియనులు.

ఆదేశంలో ఆంధ్రకు సమానవృక్షాలున్నాయి. అది కామెన్ వెల్డు గా వ్యవహరిస్తారు. దీనిలో 22 కాంటనులు కలవు. ప్రతీది స్వతంత్రంగావుండి సమాన సభ్యత్వం కేంద్రంలో కలిగివుంటుంది. ఇచ్చట అన్ని దేశాలవారి ధనము నిలువచేసి ఉన్నారు. 20 లక్షలు ప్రాంతము బంగారము ఇచ్చటగలదు. ఈదేశ ప్రైత్యబలం 7 లక్షలు మాత్రమే. చేతిగడియారములు, పాలడబ్బాలు యిచ్చట నుండి తయారౌతవి. శాంతికాలంలో బెర్లిన్ నుండి స్విట్జర్లాండు ముఖ్యపట్టణమగు జీనీవా ప్రయాణం 74 గంటలు. ఇప్పుడు 4 రోజులౌతుంది.

★

తుర్కీ ప్రాముఖ్యత

కమల్ పాషా తన నైతిక స్వతంత్ర బంధు క్రింద యధేచ్ఛముగా విహారించు తుర్కీ రాజ్యము యీవారంలో ప్రపంచదృష్టి హాకీర్లన్నావుంది. ఈదేశ వైశాల్యం 2,94,000 చ. మైళ్లు. అందులో 29,800 చ. మైళ్లు సాగుభూతుంది. 4880 చ. మైళ్లు పెన్నోదకము:- మేహరోగములను అణచి వేయును. విద్యాధిపతులను, మత్తతమ కలిగించును. పశ్చిమాభిముఖములగు సకల నదులు, తేలికగు నుదకములగుటచేత, పుష్కరిణులు.

తటాకోదకము. ప్రైత్యమును, కఫవారములను శుభించుచేయును. మధురము. సమస్త రోగముల యందు మనోహారము జలము, శాన్తి, దుచి నిచ్చును.

కూపోదకము. లఘువై దీపనమై బలప్రదమై యుండును. త్రిదోషములను వాటివలన పుట్టు రోగములను పోగొట్టును. సర్వకాలమందు పానా ర్థము.

గుట్టలు, అడవులు కలిగివుంది. ఈదేశ జనాభా 1 కోటి 80 లక్షలు, ప్రధానపగరం ఇస్తాంబుల్ లో 74 లక్షల 11 వేల క్షేమంది, అస్కారాలలో 1,71,000 అంకారాలలో 1,23,000 గలరు. వీరు పట్టణవాసులు. మిగత ఆంధ్ర పల్లెలవాసులగు కన్నము. 34,100 మై ప్రాంత్యరజ్యాలుగలవు. పశుసంకలి ఎక్కువ. 14,801,000 మేకలు, గొట్టెలు, 11,38,000 ఆవులు, 8,085,000 బంటెలు, 105,000 కేదలు, 80,800 గాడిదలు 6,73,000 గుర్రములు కలవు.

బొగ్గు, రాగి, సీసము విరివిగా దొరుకుతుంది పర్వతాభివృద్ధి తక్కువ. వ్యవసాయమే వారి జీవనోపాధి. క్రోమియం ఈదేశంలో ఎక్కువగా దొరుకుతుంది. ఉక్కు తయారుచేయుదానికి క్రోమియం ఉపయోగిస్తారు.

నైదాపురంవద్ద అల్యూమినియం కనబడుట

నెల్లూరు జిల్లా నైదాపురం గ్రామములో క్రోమిట్ గా అల్యూమినియం (Kyanite) గని కనబడింది. భూశాస్త్రజ్ఞులు సరిశోధనలు జరిపి మంచినీరు క్రెస్టల్ ఓక్ ఇంచువున్నదని ఆభిప్రాయమిచ్చిరి. పాకవాటి లక్షీకరసా ర్థి గారు మై నిం ను రీ డా తీసుకోన్నట్లు తెలియుచున్నది.

— బి. వి.

అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము

ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అశీర్ణము, శీర్ణవోపులు, సోమశీనము, మేహ ప్రణయలు, ముఖసంకటములు, నిస్సర్పి, కడుపులో మంట మొదలగువ్యాధులను నివారించి శరీరమునకు కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

వల 12 డ్రా. 3; 8 డ్రా. 1-10-0.

కేసరికంట్రీం లిమిటెడ్

రాయచోట :: మద్రాసు

తెలుగుజిల్లాలకు నైజాముకు ఏకెంట్లు శీతారాం జవర్లస్టాక్సు - రెగిస్టర్డ్.

కుష్టు బొల్లి : వగైరా

కుష్టు, బొల్లి మేహముచ్చలు, వెగ, సవాయి వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స: కేటలాగు ఉచితం

లి. రెడ్డి ఆండ్ కో., (రిజిస్టర్డ్) ప్రాబ్రుయిటరు

లి. వి. రెడ్డి, గోపాలపురం కూ|| గో|| జిల్లా

పందలపాక చేనేత బట్టలు

మామిట్లలో తయారగు ప్రశస్తమైన ఏట్టపత్తి నాలుతో, క్రొత్తరకం గల్ల పర్టింగు తానులు- అందమైన అంచల మంచల చావులు - కంసువాలు - సాదాతానులు - నీమగుడ్డలను మించి చూపగలవు ఫలితాన్ని చరితాచే అన్నిరకములైన నేతబట్టలను తయారుచేసి స్వల్ప ధరలకే విక్రయించుచున్నాము. దేశాభిమానులు మాబట్టలకొని స్వతశచరిత్రములను ప్రోత్సహించండి.

వివరములకు

ది ఇండియన్ హేండ్-లూమ్ టెక్స్టైల్సు కంపెనీ, పందలపాక- రామదండ్రపురం తాలూకా, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

నెల్లూరు జిల్లాకు మాయేజంట్లు: శ్రీ బొండా రామకృష్ణయ్య ఆండ్ కావలి సరసిములుగార్లు హోల్ సేర్ బట్టల వర్తకులు స్టాంపాకాపాశేట :: నెల్లూరు.

చిత్తూరు, వార్తతర్కాడు జిల్లాలకు ఏజంట్లు: శ్రీ సంద్యాలం కుప్పుస్వామిరెడ్డి ఆండ్ సన్సు వారు హోల్ సేర్ బట్టలవర్తకులు, చిత్తూరు.

డోంగ్రేగారి

బాలామృతము

బలహీనమైన బిడ్డలకు పుష్టియున్ను, బలమున్ను ఆరోగ్యము నిచ్చును.

రాధాగోపాల్ కంపెనీ.

పేరుబడసిన బంగారు, వెండి నగల వ్యాపారులు

305 & 306 చిన్నబజారు :: :: నెల్లూరు

కటవ

ఆకలిబాధచే మరణము

వ్రభుత్వప్రకటన ఖండన

ఎమ్మిగనూరులో గోసాయి నుడివర్ది వోక శ్రీ ఆకలిబాధ వలన చనిపోయినది ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యదర్శిగారు ప్రకటన గావించుటయును, గవర్న మెంటువారు ప్రకటనను ఖండించుచు నదరు శ్రీ మశేరియాపల్ల చనిపోయినదియూ జవాబు చెప్పిరి. బాలిశాస్త్రీగారు గవర్న మెంటు రిపోర్టును ఖండించుచు, ఆనేక నిదర్శనములతో మరొక ప్రకటనగావించిరి.

నదరు మరణవిషయం కలెక్టరు స్వయంగా విచారించ లేదనీ, తావేదారులు సత్యముకప్పి ఉంచారనీ, 6 మైళ్లు 4 దివాలేల నడువవలసి వచ్చెననీ, ఆమె తనకూతురవద్దకు పోలేదనీ, గ్రామము వదలిన ఆనేకులలో ఆమె ఒకటి అనీ, వ్రాసిరి. బులాహుసేవాను రిజిస్టర్ డాక్టరు పరీక్షించి ఆమె ఆకలిబాధవల్ల మరణమొందెననీ చెప్పెనట. ఆమె ఆవారభివృత్తుగా నొక సాహుకారు ద్రవ్యమిచ్చెదననీ వాగ్దానము చేయుటయు, మరునాడామె చనిపోవుటయు, మరణ

రిజిస్టరులో మరణము ఆకలిచేతననీ (వాయుబలము) జరిగినదనీ. దీనిఫలితంగా వెంటనే రు 3000-0-0 లు గవం పోగుననీ ఆస్తువాదము చేయుటయు, కలెక్టరు ప్రజలు తిండికోరికనువనగతుటయు జరుగుచున్నది విజ్ఞప్తిచేయుటగా ప్రభుత్వమువారు మనమకరి వెంటనే ఖామనిచారిత్రపు పనులు కల్పించుటకు బదులు యదార్థప్రకటనలను ఖండించుట చిత్రముగా వుంది అనిరి.

*
షి గోదావరి జిల్లాకలెక్టరు జి. సి. పాలగారు చింతలపూడి క్యాంపు మకాం చేసినపుడు కైతుకూటిలు కలెక్టరుగారిని సందర్శించిరి. 1500 మంది శ్రీలు పురుషులు చేరిరి. ఖామనిచేయుట నివేదించిరి. కలెక్టరువారు ఖామము వచ్చినపక్షం ప్రజలకు బాధలు పెట్టుమనియు, తగుమైన పనులు కల్పించుమనియు తెలిపిరి.

*
దత్తిమండలములు పూర్తిగా సంఘాతముచేసి వచ్చిన రా. ప్రా. సంఘ కార్యదర్శి మారటోరియం వెంటనే గవర్న మెంటువారు ప్రకటించాలి అంటూ ఈ మాచనలను చేశారు.
“మారటోరియం” వెంటనే ప్రకటించాలి, కరువు ముగిసిన తదుపరి 3 సం॥ల వరకు దాన్ని ఆములులో ఉంచాలి. కోర్టు దీక్షలన్నీ ఆపివేయాలి. ప్రజలపై ఉన్న ఎరువురిబ్బలు, బండి తోపులు, న్యూపెన్సీకేసులు, రద్దు బగచాలి.

భూమికిమైదులకు పూర్తిగా నాఫీచెయ్యాలి. కవాయి నను వెనాల్పై రద్దుచెయ్యాలి.

నాయుడు పేట ఎలెక్షన్
సంచాలోజీకోర్టుకు 5 నున్న ఎమ్మిగోన్నాడు. ఎలెక్షనుకు 15 నిమిషాలయం దండ్రి తాచేశారు. ఏమిటండి ఇది!!

సత్య ప్రకటన

ఆశాజీవనము - ఆనందమయజీవనము

బలము	x	యత్నము	x	ఉత్సాహం
మీకు		మీకు		మీకు
బద్ధకం పోవాలి		యిరువైవారుగు గంటలలో యేనుగళ్ళి వస్తుందనిగాని, ఆరచేతిలో ప్రపంచానందాన్ని ఆరచి పెట్టుకొనుమనిగాని ఆనందము, మానవులకు సహజంగా వుండవలసిన బలం, యోవనం, ఉత్సాహం మీకు పొందడానికి, పోయినా మళ్ళీవనం గడవడానికి ఆరకాళం వుందని మాత్రం చెప్పగలం.		
నీరసం పోవాలి				
నిరాశ పోవాలి				
కిండరములు పెరగాలి				
ఆకలి వేయాలి				
తీర్ణశక్తి కలగాలి				
రక్తపుష్టి కావాలి				
యావనం రావాలి				
ఉత్సాహం కలగాలి				
శీలవ్రాజానందానికి మార్గం ఏర్పడాలి				

శక్తి మయీ

శుద్ధచేయబడిన, పుష్కరిచ్చి, రక్తపుష్టిచేయగల - మున్నె ప్రసిద్ధి పుస్తకం శాస్త్రీయ మిశ్రమమైన యీ రోషధరాజము, మీకు మంచి బలాన్ని, రక్త పీర్ణపుష్టిని, ప్రసాదిస్తుంది. దానితో మీలో ఉత్సాహము, శేష్ము, నిండుకళ్ళ, వాటికంటక ఆశ ప్రస్ఫుటపాడవి. శక్తిమయీ ఒకమారు వాడియోడండి. దాని గుణోపయోగములు మీకే తెలియగలవు.
శక్తిమయీ 20 రోజుల వాడుకకు - రు. 3-0-0 లు.

[పోస్టల్ ప్రత్యేకం]

ఈ రోజునే ఆర్డరు ఇచ్చి చూడండి
సూరజ్ ఫార్మసీ, :: వామరమెకాపిట్ - మద్రాసు.

“విజ్ఞాన సాధక పద సమస్య” నెం 19
ఉపరి బహుమతులు 1, 2, 3, 4,
తప్పలుగల చదరములకు యోగ్యతా పారితోషికము

ప్రథమ బహుమానము
నెల 1 కి రు 60 చొప్పున 12 నెలలవరకు లేక రు 600
రొట్టం + 100 లకు సురాజ్ మల్లువారిపై బరతము

రెండవ బహుమానము రు 400-
15-9-41 తేదీగల 'హారతి' లోని చదరములే ఉపయోగించవలెను. ఇంకా కావలసివుంటే 0-2-3 పోస్టు చిక్లలు పంపవలెను.

ప్రవేశరుసుము చదరము 1 కి 0-8-0 కాని, రెండు చదరములు పంపిన ప్రతి పోటీదారు

ఆధారములు (అడ్డము)

ఒక చదరము ఉచితముగ పంపవచ్చును

ఆధారములు (సిలువు)

- ఈ రోజులలో యిది శ్రేణిలో పెట్టటం కష్టమే.
- స్తోత్రము.
- అక్షరాభ్యాసము చేసిన బాలుడు తన దీనిని చక్కగ వ్రుచయోగించ జాలడు.
- అలవాటుపడిన కేరణుని సామాన్యముగ నులభముకాదు
- ఆనుకుల కల్లి.
- మేధస్సు.
- వీధిగాయకుల సుస్పృశిత్వముల కదిలించకపోదు.
- “నగ” తలక్రిందు.
- “వలయితము” తలక్రిందు.
- ఇది కల్లెనో యెట్ల వ్యక్తికి మనస్థిమిత ముండదు.
- అందక తైసకనిననో తుంటులుల్లుప్రవర్తిం చజూచెదరు.
- కోపము.
- చూచి కొండకు సహించజాలరు.
- గ్రంథి.

1	క	న	క	2 ము	3 ము	4	5 నా
6	క	9 ము	10	0	11	7 ను	
8			12	తి	13 మె ద		
	14			15 మా	16 కు	తి	
17	గ		18 ము	యి	19 చ		
	20	ణి	ము	21	22 యా	23	కరి
		24	25	26	27	28	29
		ము	రు				స
28			29	కు		30	ము

- కన్నును మెరసించును.
- పూర్ణము.
- “మెస్సెండు” తలక్రిందు.
- చిన్న చిన్నములు లోనాల నంగతులు తెలిసికోతుట
- శ్రీ.
- ధమూ చేసినప్పుడు ఆ రు మిట సామాన్యముగ నులభముకాదు.
- ఆ నెకుల ఉద్యోగభంగమునకు కారణమైంది.
- “నదుకుము” కలసూర గంప.
- స్వాధీన పరయకోనుట ఒక్కొక్కప్పుడు సాధ్యము
- రిలి.
- ఇట్టి వ్యక్తికి యీ రోజులలో గౌరవ మెస్సెండు
- మోసము.
- మోసమితిము లేకుండులేయును.
- తమ కష్టమునకు ఫలితముగ ఎందరిని పొందలేదు!
- కరుణ.
- గరుక్కంతుడు.
- కోతి.
- సిరా.
- బాద.

చదరము అందవలసిన తేదీ 25-9-41

అడ్రసు:—“విజ్ఞాన సాధక పద సమస్య” నెం. 18, “హారతి” కార్యాలయం, 2/224, రాయపేట హైరోడ్డు, మద్రాసు.

నెల్లూరు జి॥ రైతుమహాసభ
 స్కూలులో జరుపకూడదని ప్రభుత్వం ఆదేశమిస్తుంది
 వై మహాసభ కురిచేడు బోర్డు స్కూలులో జరిగేట్లు నిషేధించుకున్నాయి ఆ ప్రకారం నెల్లూరులో ప్రవేశించేటటువంటి కోరిక వారు ఆసుకురి ఇచ్చారు. కాని విద్యార్థులు ప్రైవేటు రైతుసభకు రావడము సంబంధం ఉందిగాన మోక్షులలో జరుగుకోకూడదని ప్రవేశించేటటు ఆసుకురిని గద్దుకోకూడు. చూచారా! యీలావున్నది మన కిచ్చిన స్థానికపరిపాలనా స్వతంత్రం? ఈశ్వరానుగ్రహ ముండా లెగాని తేజోసంత మైన మార్గ్యకేరణాలను చింపిచేటలలో ఆర్జీగిం చివంపాస్యమా. ————— డి. వి.

రావులు నెవులునూడా కంచెల్ల కెట్టికేవా?
 నూచూరు కంట్రాక్టుదారు కంచెల్ల కునింపా కెట్టిగారు ఆ తాలూకా రావు శే గా క రావులతాలూకాలోనూడా కాలకెట్టి ఆ తాలూకావారి నోట మట్టిగొడుకున్నాడు. ఆదెన్నా చేస్తేవా? గతసంవత్సరం తీసుకున్న రావులకే ఆక గతే లేకవుంటే తరుగా ఈ సంవత్సరం తీ రావులునూడా వారితో యిస్తారట. రా వూరు తాలూకా అన్నివిధాలా నికృష్టపు తాలూకా. అస్తి ఆ తాలూకానీ, అనుభవం ఇతరులది. కోట్ల కోలది మైకా అతాలూకానైనా కూలిపాటుదప్పు మరేమీ వారికి సంక్రమించడంలేదు. ఈలాటినాడి కంట్రాక్టులైనా ఆ తాలూకావారికి దక్కనీయ నూడదా? ————— ఒక లెక్క మొగము.

మోసపు వ్యాక్తి నేషన్ తేను
 నెల్లూరు వ్యాక్తి నేటరు సి. శేషబద్దిగారికి వరులు తానే వ్యాక్తి నేటరుగా వ్యవహరించి నాకు మోసూరులో 82 కేసులు, మొగళ్లపాలెం లో 28 కేసులు, ఉప్పలూరులో 33 కేసులు వ్యాక్తి నేషన్ చేశాడనీ, ఇంటికివచ్చి వ్యాక్తి నేషన్ చేయుటకు రు 1 వనూలుచేసి రథిదు ఇవ్వ లేదనీ మున్నగు నేరాలటగాను కె. యల్. సరి సింహంగారిని దూరలో పోలీసు శే 13 ది ఆరెస్టు చేసి పివల్ కోర్ట్ 170-420 మెక్లవ్ క్రింద శేను జైట్టారు. మద్దాయిని జెయిలును నవిడుదలచేశారు. ————— మా. వి.

ఎవ్వేటుల్యాండుఆర్టు, తెలుగు,
 ఇచ్చుటివరకు కాలదిన అన్ని వరకాలు, రూ ల్లు, అపిలు తిప్పులు, చేర్చి తయారుకాలడివరి. వెల రు 1-8-0 లు ఆర్డునోటి 0-8-0 లు పోస్టల్ వంపవలెను.
 ఇదివరలో ఆర్టుమాత్రం తెప్పించుకున్నవారి కోరకు, రూల్లు, అపిలు, తిప్పులుమాత్రం తేరుగా ముక్క తయారుకాలడివరి.
 పోస్టల్ వంప రు 0-12-0 లు.
 మోశేను: —————
 ఆంధ్ర లా జర్నలు ఆఫీసు,
 నెల్లూరు.

V

విజయచిహ్నము.

ఆంధ్రదేశమంతా
 జయప్రదంగా
 సాగిపోతూంది!

వాహినీవారి

వి దు ద ల థి యే ట ర్లు

- *—
- లెడవాడ - - - - - సరస్వతీ పిక్చర్ పాలెస్
- బండరు - - - - - మినర్వా టాకీస్
- రాజమండ్రి - - - - - జయ టాకీస్
- సికింద్రాబాద్ - - - - - రాతేశ్వరి టాకీస్
- ఏలూరు - - - - - శ్రీ రామకృష్ణ టాకీస్
- విశాఖపట్నం - - - - - పూర్ణా థియేటరు
- విజయనగరం - - - - - శ్రీ కృష్ణ సినిమా
- కాకినాడ - - - - - సినిమా మెజిస్ట్రిక్
- గుంటూరు - - - - - బాంబే టాకీస్
- బళ్లారి - - - - - రాయల్ పిక్చర్ పాలెస్

మీరు
 చూచారా!

వాహినీవారి
 చిత్రం

